

SINTEZA

obiectelor și propunerilor/recomandărilor părților interesate în cadrul procesului de transparență decizională la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative valutară

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiectie / propuneri/recomandări	Conținutul obiectiei/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
AVIZAREA PRIMARĂ				
L. Obiectii și propuneri de ordin general				
Ministerul Economiei și Infrastructurii	1		<p>Potrivit proiectului de lege unițile de schimb valutar vor suporta anumite costuri legate de achiziționarea și menținerea sistemelor de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fundamentarea economico-financiară din nota informativă urmează a fi completată cu date privind beneficiile estimate la acest subiect.</p>	<p>Comentariu</p> <p>Beneficiile legate de dispunerea de către unițile de schimb valutar de sisteme de supraveghere și înregistrare video sunt reflectate în nota informativă la proiect. Astfel, în aceasta se menționează că cerința de dotare a unităților de schimb valutar cu sisteme de supraveghere și înregistrare video are drept scop neadmiterea încălcării drepturilor clienților acestora, în particular în partea ce se referă la revocarea operațiunilor de schimb valutar. De asemenea, în notă se menționează că dotarea unităților de schimb valutar cu sisteme de supraveghere și înregistrare video va îmbunătăți deservirea clienților unităților de schimb valutar în contextul asigurării securității și integrității caselor de schimb valutar.</p> <p>De menționat că solicitări în privința impunerii cerinței de dotare a unităților de schimb valutar cu sisteme de supraveghere video au parvenit și din partea Ministerului Afacerilor Interne, care a invocat cazuri multiple de atacuri asupra unităților de schimb valutar și dificultăți întâmpinate în depistarea infractorilor.</p>

II. Obiectii și propuneri la punctele din proiectul de lege

4. Articolul 6: se completează cu alineatul (5 ¹) cu următorul cuprins: „(5 ¹) Luarea la evidență de către Banca Națională a Moldovei a împrumuturilor/creditelor și garanțiilor specificate la alin.(6) nu implică asumarea de către Banca Națională a Moldovei a obligațiilor aferente acestor împrumuturi/credite și garanții și nu semnifică aprobare sau autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei a acestor operațiuni. Banca Națională a Moldovei ține evidența împrumuturilor/creditelor și garanțiilor notificate și operațiunilor efectuate în cadrul acestora și utilizează aceste date în scopul îndeplinirii atribuțiilor sale stabilite prin lege, inclusiv la efectuarea analizelor economice și monetare, întocmirea balanței de plăți, poziției investiționale internaționale, elaborarea statisticii datoriei externe a Republicii Moldova.”; la alineatul (6 ¹), numărul „50000” se substituie cu numărul „10000”.	BC „ProCreditBank” SA	2	Comentariu Conform prevederilor Regulamentului nr.29/2018 privind condițiile și modul de efectuare a operațiunilor valutare, prestatorul de servicii de plată nu are obligația să verifice existența notificărilor fizică/juridică a notificărilor corespunzătoare – în cazul în care în conformitate cu Legea nr.62/2008 operațiunea valutară în cadrul căreia se efectuează plata/transferul este supusă notificării. Prezentarea la prestator a notificărilor este dictată de necesitatea asigurării de către prestator (în calitate de agent al controlului valutar) a respectării de către rezidenți a cerințelor care vizează efectuarea plăților și transferurilor în cadrul operațiunilor valutare supuse notificării la BNM. De notat, că regulamentul sus-menționat lasă la discreția prestatorului de a stabili modul de prezentare a notificărilor. Prin urmare, banca își poate ajusta procesele astfel încât acestea să nu genereze costuri suplimentare la efectuarea operațiunilor. Modificarea Legii nr.62/2008 nu va avea impact imediat, fiind preconizată intrarea în vigoare la 5 luni după data publicării. Respectiv, prestatorii de servicii de plată vor avea timp suficient de a-și ajusta procesele de activitate, iar dacă se va decide implementarea unui astfel de mecanism BNM va avea suficient timp pentru implementare.
	Ministerul Justiției	3	Potrivit art.51 alin.(6) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative „Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care

			<p>sunt înseminate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte înseminate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză.</p> <p>La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, înseminate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză." Astfel, un alineat numerotat cu cifre arabe luate între paranteze nu poate conține alineate nenumerotate, din care cauză propunem ca la numerotarea acestora să se utilizeze numărul alineatului modificat la care să se adauge indicii respectivi (spre exemplu, la pct. 4 se va stabili că art. 6 se completează cu alineatele (5¹) și (5²) cu următorul cuprins).</p>
<p>8. La articolul 22 alineatul (2):</p> <p>primul alineat va avea următorul cuprins:</p> <p>"(2) Băncile licențiate au dreptul de a acorda credite în valută străină în favoarea rezidenților, după cum urmează:</p> <p>a) în scopul efectuării plăților și transferurilor în favoarea nerezidenților;</p> <p>b) în scopurile prevăzute în acordurile de creditare încheiate între Guvernul Republicii Moldova și nerezidenți, între băncile licențiate și organizațiile financiare internaționale;</p> <p>c) persoanelor juridice care efectuează export de mărfuri (inclusiv obiecte de leasing) și servicii contra mijloace bănești în valută străină;</p> <p>d) persoanelor juridice care desfășoară activitate de asigurare, credite nebancaire;</p> <p>e) băncilor licențiate în scopul desfășurării activităților conform licenței eliberate de Banca Națională a Moldovei;</p> <p>f) în scopul rambursării creditelor obținute de la băncile licențiate conform lit.a)-e).";</p> <p>ultimul alineat va avea următorul cuprins:</p> <p>"Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească condiții privind acordarea</p>	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	4	<p>sunt înseminate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte înseminate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză.</p> <p>La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, înseminate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză." Astfel, un alineat numerotat cu cifre arabe luate între paranteze nu poate conține alineate nenumerotate, din care cauză propunem ca la numerotarea acestora să se utilizeze numărul alineatului modificat la care să se adauge indicii respectivi (spre exemplu, la pct. 4 se va stabili că art. 6 se completează cu alineatele (5¹) și (5²) cu următorul cuprins).</p> <p>La pct. 8. Articolul 22 alineatul (2).</p> <p>Propunem excluderea cuvântului „licențiate”, astfel asigurându-se concordanța proiectului cu definiția de „bancă” prevăzută de Legea nr.202/2014 privind activitatea băncilor.</p>
<p>c) persoanelor juridice care efectuează export de mărfuri (inclusiv obiecte de leasing) și servicii contra mijloace bănești în valută străină;</p> <p>d) persoanelor juridice care desfășoară activitate de asigurare, credite nebancaire;</p> <p>e) băncilor licențiate în scopul desfășurării activităților conform licenței eliberate de Banca Națională a Moldovei;</p> <p>f) în scopul rambursării creditelor obținute de la băncile licențiate conform lit.a)-e).";</p> <p>ultimul alineat va avea următorul cuprins:</p> <p>"Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească condiții privind acordarea</p>	<p>BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA</p>	5	<p>Ținând cont de faptul că actualmente băncile sunt restricționate în vederea acordării leasingului financiar în valută străină, iar companiile nebancaire au dreptul de acordare a leasingului financiar în valută străină, respectiv fiind puse în condiții diferite, la pct.8 al proiectului, art.22 alin.(2), primul alineat să se completeze cu o literă cu următorul conținut:</p> <p>g) în scopul acordării leasingului financiar persoanelor fizice și juridice.</p>
			<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Noțiunea de "banca licențiată" este definită în sensul Legii nr.62/2008 (a se vedea art.3 pct.8) din legea în cauză), dar corespunde cu noțiunea de "bancă" definită de Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor. Noțiunea de bancă licențiată este necesară pentru a face distincție dintre băncile rezidente și băncile nerezidente, pentru care Legea nr.62/2008 stabilește norme diferite.</p>
			<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Art.21 alin.(2) lit.a¹) al Legii nr.62/2008 interzice în mod expres persoanelor juridice ce exercită activitate de asigurare și creditare nebancaire de a efectua plăți și transferuri în cadrul operațiunilor de acordare a împrumuturilor în valută străină.</p> <p>Concomitent menționăm că, potrivit art.11 alin.(1) din Legea nr.62/2008 noțiunea de "împrumut/credit financiar" include și leasingul financiar. Art.22 alin.(2) din legea în cauză stabilește dreptul băncilor licențiate de a acorda credite în valută străină rezidenților în</p>

<p>creditelor în valută străină de către băncile licențiate.”.</p>			<p>anumite scopuri, fără a stabili restricții în privința formei de creditare a rezidenților, în particular, sub formă de leasing financiar. Astfel, băncile licențiate au dreptul de a acorda rezidenților credite în valută străină sub formă de leasing financiar, dar numai în cazurile în care aceste credite se acordă în strictă conformitate cu scopurile menționate la alin.(2) al art.22.</p> <p>Acceptarea propunerii de acordare de către bănci a creditelor în valută străină sub formă de leasing financiar rezidenților (fără a lua în considerare scopurile pentru care pot fi acordate credite în valută străină, indicate la alin.(2) al art.22) ar contribui la dolarizarea economiei naționale și restrângerea ariei de utilizare a leului moldovenesc, fapt care poate crea dificultăți la implementarea politicii monetare și valutară a statului.</p>
<p>14. La articolul 33 alineatele (1), (2) și (5) și la articolul 34 alineatul (8), cuvintele „în scris” se exclud.</p>	<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>6</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Propunerea dată a fost exclusă din proiect.</p>

		<p>Conform articolului 4 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Serviciul Vamal, cel fizic la data de 15 a lunii imediat următoare lunii de gestiune, comunică Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor toate informațiile privind valorile valutare declarate de către persoanele fizice și juridice în conformitate cu prevederile art.33 și 34 din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, cu excepția valorilor valutare declarate de Banca Națională a Moldovei și băncile licențiate.</p> <p>Totodată, conform art. 63 din Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, necomunicarea de către funcționarul Serviciului Vamal în termenele stabilite sau comunicarea neconformă către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a tuturor informațiilor privind valorile valutare declarate de către persoanele fizice și juridice, precum și a informațiilor referitoare la cazurile identificate de introducere și/sau scoatere ilegală în/din țară a valorilor valutare se sancționează în conformitate cu prevederile legislației.</p> <p>Reieșind din cele expuse, excluderea prevederilor referitor la declararea în scris a valorilor valutare, va duce la imposibilitatea raportării Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a informațiilor privind valorile valutare declarate, la imposibilitatea ținerii evidenței statistice și evidenței circulației transfrontaliere a valorilor valutare exportate din/importate în Republica Moldova. Evidența circulației transfrontaliere a numerarului reprezintă o măsură necesară pentru prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și a infracțiunilor de contrabandă.</p>
<p>16. Articolul 41: se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>7</p> <p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Potrivit art.5 alin.(6) din Legea nr.548/1995 în exercitarea de către Banca</p>

<p>„(6') Prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică procesului de licențiere prevăzut de prezenta lege.”;</p> <p>alineatul (9) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(9) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească modul de efectuare a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice.”</p>	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	<p>8</p>	<p>licențiere prevăzut de prezenta lege.), precizarea dată nefiind necesară, or alin. (6) din același articol stabilește că „Activitatea unităților de schimb valutar specificate la alin. (2) lit. b) și c) se desfășoară în baza licențelor pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice eliberate de Banca Națională a Moldovei conform prevederilor prezentului capitol (denumite în continuare licențe/licențele Băncii Naționale a Moldovei).” în același timp, art. 3 alin. (2) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător statuează că „Prezenta lege se aplică în măsura în care nu contravine prevederilor legilor care reglementează activitatea licențiată, autorizată sau certificată din domeniul financiar (bancar și nebancar), excepție făcând dispozițiile art. 4 alin. (1) - (2), (5) și art. 6 alin. (7) care au prioritate cu privire la orice domeniu licențiat/autorizat/certificat”</p> <p>Nu se susține completarea cu alineatul (6'), deoarece modul de licențiere prevăzut de Legea nr. 62/2008 nu poate fi exceptat în totalitate de la prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. În acest context, menționăm că excepția propusă intră în contradicție cu prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr.160/2011, care prevede că „prezenta lege se aplică în măsura în care nu contravine prevederilor legilor care reglementează activitatea licențiată, autorizată sau certificată din domeniul financiar (bancar și nebancar), excepție făcând dispozițiile art. 4 alin. (1)-(2), (5) și art. 6 alin. (7) care au prioritate cu privire la orice domeniu licențiat/autorizat/certificat”.</p>	<p>Națională a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, dispozițiile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.161/2011 privind implementarea ghișei unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică.</p> <p>Concomitent atragem atenția că norme similare sunt stabilite atât în Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, cât și în Legea 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. Considerăm necesară păstrarea acestei norme, deoarece Legea 62/2008 reglementează licențierea activității unităților de schimb valutar și lipsa normei respective creează confuzii în aplicarea legii în cauză.</p>
<p>17. Articolul 42: alineatul (1): la litera a), cuvântul ”mașină” se substituie cu cuvântul ”echipament”;</p> <p>alineatul se completează cu litera e) cu următorul cuprins:</p> <p>”e) sistem de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar.”;</p>	<p>BC „Energbank” SA</p>	<p>9</p>	<p>La Art.I pct.17) al proiectului Legii pentru modificarea Legii nr.62/2008:</p> <p>Alin.(1³) art.42 al Legii nr.62/2008 stabilește cerința de a sista activitatea până la înălțurarea cauzelor care nu permit supravegherea și înregistrarea video (în caz de defecțiune tehnică a sistemului de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar sau în caz,</p>	<p>Se acceptă <u>parțial</u></p> <p>Proiectul de lege prevede sistarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice (nu și a altor activități desfășurate de către banca licențiată) în cazul unor defecțiuni tehnice care nu permit supravegherea și înregistrarea</p>

alineatul (1 ¹) se completează cu litera d) cu următorul cuprins: "d) sistem de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar."; articolul se completează cu alineatele (1 ²) și (1 ³) cu următorul cuprins: "(1 ²) Unitatea de schimb valutar este obligată să asigure supravegherea și înregistrarea video a activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice pe toată durata programului de lucru în regim real al timpului. Înregistrările video se realizează la fiecare ghișeu la care se efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice și acestea trebuie să înregistreze cel puțin data, ora și minutele fiecărei operațiuni de schimb valutar, precum și să permită vizualizarea casierului și a persoanei care efectuează operațiunea de schimb valutar. Înregistrările video ale unității de schimb valutar trebuie să fie păstrate, în formă digitală și în condiții de securitate, cel puțin 15 zile calendaristice și să fie prezentate pentru verificare la solicitarea organelor controlului valutar. La intrare în unitatea de schimb valutar va fi afișat un semn/pictogramă care să conțină o imagine reprezentativă capabilă să semnaleze clar existența camerei de supraveghere video, conform modelului prevăzut în actele emise de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. (1 ³) În caz de defecțiune tehnică a sistemului de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar sau în caz de alte incidente care au făcut imposibilă supravegherea și înregistrarea			de alte incidente care au făcut imposibilă supravegherea și înregistrarea video). Scopul scontat al cerinței date este clar, totuși, din punctul de vedere al Băncii, aceasta ar putea duce la stoparea procesului de deservire a clienților, si ca urmare posibile nemulțumiri din partea acestora, avind în vedere că operațiunile de schimb valutar în bancile licențiate se efectuează concomitent cu operațiunile de remiteri de bani, plăți comunale si altele. Totodată, ținute de menționat că, băncile urmează să efectueze o evaluare a sistemelor de supraveghere și înregistrare video privind corespunderea lor cerințelor suscitade, și ca urmare schimbarea /achiziționarea /modificarea sistemului de supraveghere care necesită timp și cheltuieli în dependență de situația tehnică curentă a sistemului de supraveghere și înregistrare video. În concluzie se propune luarea în considerare a aspectelor supra la definitivarea proiectului de lege.		video a activității de schimb valutar. În situația în care concomitent cu efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice banca efectuează și alte operațiuni de deservire a clienților (de ex., de remiteri de bani), la apariția unor defecțiuni tehnice banca va înceta de a efectua operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, dar va efectua celelalte operațiuni. În partea ce se referă la majorarea termenului de intrare în vigoare a prevederilor legii referitoare la asigurarea supravegherii și înregistrării video a activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice acesta se majorează până la 9 luni de zile de la data publicării legii în Monitorul Oficial.
BC „Moldindconban k” SA	10	Pentru băncile licențiate, având în gestiune o rețea largă de birouri de schimb valutar și ghișee de schimb valutar, să fie stabilit un termen mai mare pentru aplicarea prevederilor noi cu referire la înregistrarea video neîntreruptă a activității fiecărui BSV/ghișeu.	Se intenționează introducerea unei norme noi care instituie obligativitatea monitorizării permanente a locului de muncă al casierului, iar potrivit notei informative la proiect, scopul acestei acțiuni ar fi „neadmiterea încălcării drepturilor clienților.” În acest context, menționăm prevederile Avizului nr. 2/2017 privind prelucrarea datelor la locul de muncă ¹¹⁾ , care stabilește că, interesul legitim al angajatorilor poate fi uneori invocat	Se acceptă de principiu La alin.(1 ²) art.42 se introduc modificări astfel încât înregistrările video care se realizează în incinta unității de schimb valutar la care se efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice să fie permisă vizualizarea mâinilor casierului (și nu a casierului) și a persoanei care efectuează operațiunea de schimb valutar.	
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	11				

¹¹⁾ Adoptat la 8 iunie 2017 de către Grupul de lucru Art. 29 privind protecția datelor. Acest Grup de lucru a fost stabilit în temeiul art. 29 al Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 2005 pentru protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, atributele acestuia fiind descrise în articolul 30 din Directiva 95/46/CE și articolul 15 din Directiva 2002/58/CE.

<p>video, unitatea de schimb valutar este obligată să-și sisteze activitatea până la înlăturarea cauzelor care nu permit supravegherea și înregistrarea video și să consenmeze aceste incidente într-un registru special, care va conține cel puțin data, ora și minutul survenirii incidentului, intervalul incidentului. Registrul incidentelor video va fi prezentat spre verificare la solicitarea organelor controlului valutar. Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească modul de înregistrare a acestor cazuri.", la alineatul (2) litera a) propoziția a doua, cuvântul „hotelului” se substituie cu cuvintele „administratorul responsabil de activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a hotelului”;</p> <p>alineatul (3), după cuvintele „unitatea de schimb valutar” se completează cu textul „(alta decât banca licențiată)”, iar cuvintele „mașinii” și „mașinilor” se substituie cu cuvântul „echipamentelor”, alineatul (7):</p> <p>prima propoziție, după cuvântul „modul” se completează cu cuvintele „și termenul”;</p> <p>ultima propoziție se exclude;</p> <p>articolul se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7¹) Unitatea de schimb valutar care și-a suspendat activitatea de schimb valutar conform alin.(7), dar intenționează să-și reia activitatea până la expirarea termenului de suspendare, este obligată să informeze Banca Națională a Moldovei despre reluarea activității, în modul și termenul stabilit de aceasta.”;</p> <p>alineatul (8):</p> <p>primul alineat:</p> <p>prima propoziție, după textul „al hotelului,” se completează cu textul</p>	<p>ca temei juridic, însă numai dacă prelucrarea este strict necesară într-un scop legitim și aceasta respectă principiile proporționalității și subsidiarității. Înainte de utilizarea oricărui instrument de monitorizare, ar trebui să se efectueze un test al proporționalității pentru a analiza dacă sunt necesare toate datele, dacă această prelucrare are o importanță mai mare decât drepturile generale privind viața privată pe care angajații le dețin, de asemenea, la locul de muncă și ce măsuri trebuie luate pentru a asigura faptul că atingerile aduse dreptului la viața privată și dreptului la confidențialitatea comunicațiilor sunt limitate la minimumul necesar.</p> <p>Potrivit pct. 17 și pct. 19 din Ghidul nr. 3/2019 privind prelucrarea datelor prin intermediul dispozitivelor video²¹², operatorul ar trebui să i-a în considerare că, în cazul în care subiectul de date se opune supravegherii în conformitate cu articolul 21 GDPR, operatorul poate continua supravegherea video numai dacă există un interes legitim convingător care prevalează peste interesele, drepturile și libertățile subiectului de date sau pentru stabilirea, exercitarea sau apărarea revendicărilor legale. De asemenea, interesul legitim trebuie să fie de existență reală și trebuie să fie o problemă actuală (adică nu trebuie să fie fictiv sau speculativ).</p> <p>Astfel, art. 28 din Constituția Republicii Moldova prevede că, statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată. Totodată, art. 54 alin. (2) și (4) din Constituția Republicii Moldova, statuează că, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund</p>	<p>Referitor la propunerea de includere în proiect a unor prevederi care vor stabili obligativitatea unităților de schimb valutar de a asigura un nivel de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile de prelucrare a datelor cu caracter personal notăm că potrivit art.41 alin.(11) din Legea nr.62/2008, prelucrarea datelor cu caracter personal de către unitățile de schimb valutar se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal, iar controlul asupra respectării acesteia se efectuează de către organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal.</p>
---	--	--

²¹² Aprobat în cadrul Plenarei Comitetului European pentru Protecția Datelor (organ cu personalitate juridică al Uniunii Europene, constituit în temeiul art. 68 din Regulamentul General privind Protecția Datelor), la 10 iulie 2019.

<p>"activitatea prin intermediul aparatului (aparatorilor) de schimb valutar", iar cuvintele „în scris Banca Națională a Moldovei despre acest fapt” se substituie cu textul „Banca Națională a Moldovei despre acest fapt și să depună licența/copia autorizată de pe licență la Banca Națională a Moldovei, în modul și termenul stabilit de aceasta”;</p> <p>ultima propoziție se exclude.</p>		<p>normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.</p> <p>Totodată, reiterăm că, operatorul are obligația să respecte și să asigure implementarea prevederilor art. 4 alin. (1) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; - colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; - adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior. <p>În urma celor relatate, CNPDCP consideră monitorizarea permanentă a locului de muncă al casierului drept una excesivă în raport cu scopul propus "neadmiterea încălcării drepturilor clienților", or, în nota informativă este necesar să se vină cu o analiză detaliată care ar justifica necesitatea supravegherii în permanentă a locului de muncă a angajatului.</p> <p>Suplimentar, menționăm jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a examinat numeroase situații în care au apărut aspecte legate de protecția datelor prin prisma supravegherii video:</p>
---	--	---

			<p>· În cauza Niemietz c. Germania din 16 decembrie 1992, Curtea a considerat art. 8³⁹¹ oferă protecția unei persoane nu doar în cercul său intim, ci și în timpul și parcursul activității sale profesionale;</p> <p>· În cauza S. și M. Marper c. Regatul Unit din 4 decembrie 2008, Curtea a constatat că ingerința în respectarea dreptului la viața privată trebuie să fie proporțională cu scopul prelucrării datelor cu caracter personal;</p> <p>· În cauza Antović și Mirković vs. Muntenegru din 28.11.2017, Curtea a hotărât că supravegherea video la locul de muncă reprezintă o atingere adusă vieții private a angajatului (profesorului), deoarece amfiteatrele universitare sunt locurile de desfășurare a activității profesorilor, unde nu numai că aceștia predau, dar și interacționează cu studenții, stabilind relații și zidindu-și identitatea lor socială.</p> <p>Drept o soluție ar servi exemplul instituțiilor bancare, care supraveghează video ghișeele de servire ale clienților, unde monitorizarea angajaților băncilor este limitată la maxim, fiind doar vizualizate unele părți ale corpului (măinile) angajaților în procedura de recepționare/eliberare a banilor.</p> <p>Totodată, menționăm necesitatea includerii în proiectul propus spre avizare, prevederile ce se vor referi la obligativitatea unităților de schimb valutar, de a asigura un nivel de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor, conform principiilor stabilite de legislația privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv prin respectarea Cerințelor</p>
--	--	--	---

³⁹¹ Art. 8 din CoEDO este denumit „dreptul la respectarea vieții private și de familie”.

<p>23. Articolul 48: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Dacă este cazul, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de eliberare a licenței /copiei autorizate de pe licență, Banca Națională a Moldovei comunică casei de schimb valutar sau hotelului despre necesitatea prezentării documentelor lipsă și/sau a documentelor remediate conform cerințelor stabilite de prezenta lege sau de Banca Națională a Moldovei, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data comunicării, precum și despre suspendarea procedurii administrative pe această perioadă. Dacă casa de schimb valutar sau hotelul nu prezintă documentele menționate în termenul stabilit, Banca Națională a Moldovei comunică casei de schimb valutar sau hotelului despre încetarea procedurii administrative.”;</p>			<p>față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010. În urma celor relatate, CNPDCP recomandă definitivarea proiectului având în vedere aspectele identificate și transmiterea acestuia spre avizare repetată CNPDCP.</p>	
<p>23. Articolul 48: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Dacă este cazul, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de eliberare a licenței /copiei autorizate de pe licență, Banca Națională a Moldovei comunică casei de schimb valutar sau hotelului despre necesitatea prezentării documentelor lipsă și/sau a documentelor remediate conform cerințelor stabilite de prezenta lege sau de Banca Națională a Moldovei, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data comunicării, precum și despre suspendarea procedurii administrative pe această perioadă. Dacă casa de schimb valutar sau hotelul nu prezintă documentele menționate în termenul stabilit, Banca Națională a Moldovei comunică casei de schimb valutar sau hotelului despre încetarea procedurii administrative.”;</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>12</p>	<p>La pct. 23, completarea prevederii aferente comunicării informației privind respingerea cererii de eliberare a licenței/ copiei autorizate de pe licență de la art.48 alin. (4) cu textul „, după caz” se va exclude din proiect, deoarece nu este în acord cu prevederile Codului administrativ. Astfel, conform art. 31 din cod „Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.” Potrivit art. 118 alin. (1) din cod „Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate”, iar alin. (3) din același articol prevede că „Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.” Obiecția este valabilă și pentru noua redacție a art. 55 alin. (5) de la pct. 29.</p>	<p><u>Se acceptă de principiu</u> Ținând cont de faptul că alin.(4) din art.48 specifică termenul de comunicare solicitantului a informației despre adoptarea hotărârii privind eliberarea licenței /copiei autorizate de pe licență sau privind respingerea cererii de eliberare a licenței /copiei autorizate de pe licență sintagma „, după caz” a fost introdusă pentru a specifica că în cazul respingerii cererii se indică tencuielile respingerii cererii. Pentru evitarea ambiguității din alin.(4) al art.48 cuvintele „după caz” se substituie prin „în cazul respingerii cererii”. Modificări similare se efectuează și la art.55 alin.(5).</p>
<p>articulul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: „(2¹) În vederea asigurării respectării cerințelor stabilite la art.15 alin.(8) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Banca Națională a Moldovei consultă Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și alte autorități publice competente din țară, perioadă în care procedura administrativă se suspendă, fapt despre care este notificată casa de schimb valutar și hotelul.”;</p>		<p>13</p>	<p>Potrivit uzanțelor normative, cratima se utilizează în cazul în care se face referință la mai mult de trei elemente structurale consecutive. Observația se referă la pct. 3 și la pct. 29 privind completarea art. 55 cu alineatele (5¹) – (5⁴).</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>alineatul (3): la litera b), textul „incomplete” se exclude; litera c) se abrogă; la litera e), textul „(5)-(7)” se substituie cu textul „(5)-(9)”; alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) identificarea circumstanțelor indicate la art.15 alin.(8) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spărlării banilor și finanțării terorismului”;</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „ziua lucrătoare imediat următoare” se substituie cu cuvintele „a treia zi lucrătoare de la data”, iar după cuvântul „indicându-se” se completează cu textul „, după caz”.</p> <p>29. Articolul 55: la alineatul (2), numărul „15” se substituie cu numărul „20”, iar cuvintele „primirii cererii” se substituie cu cuvintele „înregistrării cererii la care sunt anexate toate documentele necesare”;</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Dacă este cazul, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de eliberare a autorizației, Banca Națională a Moldovei comunică solicitantului despre necesitatea prezentării documentelor lipsă și/sau a documentelor remediate conform cerințelor stabilite de Banca Națională a Moldovei, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data comunicării, precum și despre suspendarea procedurii administrative pe această perioadă. Dacă solicitantul nu prezintă documentele menționate în termenul stabilit, Banca Națională a Moldovei comunică acestuia despre încetarea procedurii administrative.”;</p> <p>se completează cu alineatul (3') cu următorul cuprins:</p>				
--	--	--	--	--

<p>„(3¹) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite opinia Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și a altor autorități publice competente din țară în privința caracterului suspect al operațiunii supuse autorizării și/sau al activității solicitantului în contextul legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, perioadă în care procedura administrativă se suspendă, fapt despre care este notificat solicitantul.”;</p> <p>alineatul (4):</p> <p>în partea introductivă, textul „ , de asemenea” se exclude;</p> <p>literale a) și b) se abrogă;</p> <p>la litera d), textul „/incomplete” se exclude;</p> <p>litera e) se completează cu cuvintele „stabilite de Banca Națională a Moldovei”;</p> <p>alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins:</p> <p>„g) constatarea Băncii Naționale a Moldovei că operațiunea valutară pentru care se solicită eliberarea autorizației poate avea un impact negativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului.”;</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Decizia referitoare la eliberarea autorizației sau refuzul autorizării se comunică solicitantului cel târziu în a treia zi lucrătoare de la data adoptării deciziei, indicându-se, după caz, temeiurile refuzului.”;</p> <p>articolul se completează cu alineatele (5¹), (5²), (5³) și (5⁴) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5¹) Solicitantul poate depune o nouă cerere de eliberare a autorizației după înlăturarea cauzelor care au servit drept temei pentru refuzul de eliberare a autorizației.</p> <p>(5²) În caz de pierdere sau de deteriorare a autorizației pentru efectuarea operațiunii</p>				
---	--	--	--	--

<p>valutare deținătorul acesteia este în drept să depună la Banca Națională a Moldovei o cerere de eliberare a duplicatului autorizăției.</p> <p>(5³) În caz de eliberare a duplicatului autorizăției, autorizăția pierdută sau deteriorată își pierde valabilitatea.</p> <p>(5⁴) Banca Națională a Moldovei eliberează duplicatul autorizăției în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de eliberare a duplicatului autorizăției.”;</p> <p>alineatul (6):</p> <p>în partea introductivă, cuvântul „stabilește” se substituie cu cuvintele „este în drept să stabilească”;</p> <p>litera a), după textul ”valutare,” se completează cu textul ”la cererea de eliberare a duplicatului autorizăției,” iar cuvintele ”cererea menționată” se substituie cu cuvintele ”cererile menționate”;</p> <p>litera b), după textul „autorizațiilor,” se completează cu textul „duplicatelor acestora,”;</p> <p>alineatul (9), după cuvântul „autorizațiilor” se completează cu cuvintele „și duplicatelor acestora”;</p> <p>articolul se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins:</p> <p>„(10) Autorizarea de către Banca Națională a Moldovei a operațiunilor valutare se efectuează din punct de vedere al reglementării valutare și nu implică asumarea de către Banca Națională a Moldovei a obligațiilor aferente acestor operațiuni.</p> <p>(11) Eliberarea de către Banca Națională a Moldovei a autorizațiilor pentru efectuarea operațiunilor valutare nu exonerează rezidenții care au obținut aceste autorizații, prestatorii de servicii de plată rezidenți prin care se realizează operațiunile valutare autorizate de la respectarea</p>				
--	--	--	--	--

<p>prevederilor aferente operațiunilor valutare respective, stabilite de alte acte legislative, precum și de la aplicarea măsurilor conform cerințelor legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.”</p>				
<p>31. Articolul 58: alineatul (1): litera c) va avea următorul cuprins: „c) autoritatea administrativă de inspecție financiară din subordinea Ministerului Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat;” alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) organul central de specialitate al administrației publice în domeniul comunicațiilor poștale.”; la alineatul (4), textul „lit.b)-f)” se substituie cu textul „lit.b)-g)”.</p>	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	<p>14</p>	<p>La pct.31. Articolul 58 alineatul (1). Nu se susține completarea cu litera g), deoarece norma propusă implică delegarea către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul comunicațiilor poștale - Ministerul Economiei și Infrastructurii a unor atribuții inproprii ministerului - controlul asupra respectării legislației valutare. Această propunere este inacceptabilă, reieșind și din prevederile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate care indică că ”Ministerele sânt organe centrale de specialitate ale statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care le sânt încredințate”.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
	<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>15</p>	<p>La art. I, după pct. 31 din proiect, se va completa cu pct. 32 cu următorul cuprins: 32. Articolul 62 alineatul (5) după cuvintele „în 2 exemplare” se completează cu cuvintele „sau în 3 exemplare, în cazul în care au fost constatate încălcări aferente aplicării echipamentelor de casă și control”; cuvântul „iar” se exclude, iar în final se completează cu textul „, iar al treilea se remite Serviciului Fiscal de Stat.”. Astfel, punctele 32,33 și 34 din redacția propusă spre avizare vor deveni 33,34 și 35.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Propunerile în cauză nu pot fi acceptate, deoarece acestea nu soluționează problema sancționării unităților de schimb valutar în cazul în care în cadrul controlului pe teren funcționarii BNM constată încălcări aferente aplicării echipamentelor de control de către unitățile de schimb valutar. Pentru ca Serviciul Fiscal de Stat să poată, în baza actului de control întocmit de funcționarii BNM, aplica sancțiuni față de unitățile de schimb valutar care nu au utilizat echipamente de casă și control, este necesar ca legislația fiscală să reglementeze în mod expres acest drept, precum și să prevadă acțiunile funcționarilor fiscali în acest sens. De notat că în anii 2016-2017 de către Ministerul Finanțelor a fost promovat un asemenea proiect de lege care conținea propuneri de modificare nu doar a Legii</p>

<p>Art. II. (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de cinci luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Persoanele juridice rezidente care au depus la Banca Națională a Moldovei cererea și documentele necesare în vederea obținerii licenței pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice /copiei autorizate de pe licență, dar nu au obținut licențele /copiile autorizate de pe licențele respective până la data intrării în vigoare a prezentei legi urmează să se conformeze prevederilor prezentei legi și în termen de 30 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei legi să prezinte la Banca Națională a Moldovei o cerere de conformare la care se anexează următoarele informații și documente:</p> <p>1) informația indicată, după caz, la art.47 alin.(1) lit.a), alin.(3) lit.a) și b) și alin.(5) lit.a) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară referitoare la acționarii și beneficiarii efectivi ai caselor de schimb valutar și hotelurilor;</p> <p>2) după caz, documentele indicate la art.47 din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, după cum urmează:</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>16</p>	<p>Din alin. (2) și (4) al art.II se va exclude cuvântul „calendaristice”, aceasta fiind regula generală privind calcularea termenelor, în măsura în care nu se specifică că zilele sunt lucrătoare.</p>	<p>nr.62/2008, dar și a altor acte legislative (Codul fiscal, Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei). Potrivit informației publicate pe pagina Web oficială a Parlamentului proiectul de lege menționat a fost retras de la examinare http://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/Legeislative/3884/language/ro-RO/Default.aspx.</p> <p><u>Se acceptă</u></p>
	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>17</p>	<p>Din alin. (4) și (5) se vor exclude cuvintele „din prezentul articol”, pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Având în vedere că propunerea vizează alineatele unui articol din normele tranzitorii, în vederea evitării unor interpretări echivoce se propune de a păstra referința la acest articol.</p>
	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>18</p>	<p>Alin. (6) se va completa după textul „art. 6 alin. (6)” cu textul „din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară”.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>a) alin.(2) lit.i) - cazierile judiciare ale beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar;</p> <p>b) alin.(2) lit.i³) – declarațiile pe propria răspundere privind lipsa asocierii și/sau afilierii unor infractori și grupuri criminale organizate ale administratorului, adjunctului acestuia, contabilului-șef, asociaților/ acționarilor și beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar;</p> <p>c) alin.(4) lit h²) - declarațiile pe propria răspundere privind lipsa asocierii și/sau afilierii unor infractori și grupuri criminale organizate ale administratorului sucursalei casei de schimb valutar și adjunctului acestuia;</p> <p>d) alin.(6) lit.e²) – declarațiile pe propria răspundere privind lipsa asocierii și/sau afilierii unor infractori și grupuri criminale organizate ale administratorului, adjunctului acestuia, contabilului responsabil pentru activitatea de schimb valutar a hotelului.</p>				
<p>(3) În cazul nerespectării prevederilor alin.(2) din prezentul articol, Banca Națională a Moldovei este în drept să respingă cererea de eliberare a licenței/copiei autorizate de pe licență, urmând a fi aplicată procedura stabilită la art.48 alin.(3)-(5) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară.</p>				
<p>(4) Persoanele juridice rezidente, care dețin licențe eliberate în baza Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară până la intrarea în vigoare a prezentei legi, sunt obligate să depună la Banca Națională a Moldovei, cel târziu în termen de 30 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei legi, o cerere de conformare la</p>				

<p>care se anexează documentele indicate la alin.(2) subpunctul 2) din prezentul articol. Depunerea documentelor respective, precum și examinarea acestora de către Banca Națională a Moldovei se efectuează conform prevederilor art.47 și 48 din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.</p>	<p>(5) În cazul nerespectării prevederilor alin.(4) din prezentul articol, Banca Națională a Moldovei este în drept să retragă licența, urmând a fi aplicată procedura stabilită la art.66 alin.(2)-(5) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară.</p>	<p>(6) Notificarea Băncii Naționale a Moldovei cu privire la împrumuturile/creditele și garanțiile, prevăzute la art.6 alin.(6) efectuată conform prevederilor alin.(6¹), modificate prin art.I pct.4 din prezenta lege, se efectuează de către rezidenți în privința contractelor respective încheiate după intrarea în vigoare a prezentei legi.</p>	<p>(7) În termen de 5 luni de la data publicării prezentei legi Banca Națională a Moldovei va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege.</p>	<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>19</p>	<p>Proiectul conține unele prevederi echivoce (la art.I: pct.8 (art.22 alin.(2) ultimul aliniat); pct.11 (art.25 alin.(1)); pct.15 (art.35 alin.(3)); pct.16 (art.41 alin.(9)); pct.17 (art.42 alin.(1³)); pct.24 (art.49 alin.(2)); pct.29 (art.55 alin.(3¹) și (6)); la art.II alin.(3) și (5)). Conform prevederilor Legii nr.548/1995, efectuarea reglementării valutare pe teritoriul Republicii Moldova reprezintă una din atribuțiile de bază ale Băncii Naționale a Moldovei, nu un drept al acesteia. În acest context, în vederea evitării interpretărilor, precum și asigurarea reglementării domeniului</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Potrivit art.3 pct.1) din Legea nr.62/2008, reglementarea valutară reprezintă totalitatea normelor juridice înscrise în scopul implementării politicii valutare a statului și al asigurării stabilității pieței valutare interne.</p> <p>Având în vedere că normele primare aferente domeniului valutar sunt stabilite în Legea nr.62/2008, actele normative ale BNM elaborate întru executarea legii în</p>
---	--	---	---	----------------------------------	-----------	---	---

			valutar, considerăm necesar prevederea expresă a aspectelor cu referire la care Banca Națională a Moldovei stabilește reglementări, condiții, cerințe, fără utilizarea expresiei „este în drept”.	cauza au menirea de a reglementa doar acele aspecte care sunt necesare pentru atingerea scopului enunțat de lege (implementarea politicii valutare a statului și asigurarea stabilității pieței valutare interne). În acest context, precum și ținând cont de complexitatea raporturilor juridice aferente domeniului valutar (care practic face imposibilă reglementarea tuturor aspectelor care vizează domeniul valutar) BNM trebuie să aibă dreptul, nu și obligația de a reglementa prin actele sale normative anumite aspecte aferente domeniului valutar. Suplimentar este de notat că actualmente în Legea nr.62/2008 sintagma ”este în drept” este utilizată în mai multe cazuri (de ex., art.13 alin.(3) și (6), art.16 alin.(6), art.25 alin.(8), art.30 alin.(10)). <u>Nu se acceptă</u>
	Ministerul Economiei și Infrastructurii	20	În scopul de a asigura concordarea prevederilor Legii nr. 62/2008 cu prevederile Legii nr. 171/2012 privind piața de capital se propune de a completa proiectul de lege cu 2 puncte noi cu următorul cuprins: „1. În tot textul legii cuvântul „bursă” se substituie cu cuvintele „piață reglementată sau MTF.”;	Prevederile legii se referă nu doar la piața de capital din Republica Moldova, dar și la piața de capital din străinătate. De menționat că art.9 alin.(2) subpct.6) specifică expres că noțiunea de bursă acoperă piața reglementată și/sau sistemul multilateral de tranzacționare.
		21	2. La articolul 9 alineatul (2) subpct.6) se abrogă.”	
	Centrul de Armonizare a Legislației		A constatat că proiectul de lege nu are ca scop transpunerea nemijlocită a unor prevederi UE din segmentul legislativ referitor la capitaluri și plăți, nu contravine normelor UE referitoare la mișcările de capital din Directiva 88/361/CEE și nu afectează gradul de compatibilitate al Legii nr. 62/2008 stabilit anterior cu actele UE. Lipsă de obiecții și propuneri.	
	Ministerul Afacerilor Interne			

	<p>Consiliul Concurenței</p> <p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p> <p><u>Băncile:</u> BC „Moldova-Agroindbank” SA BC „Mobiashanca OTP group” BC „Victoriabank” SA</p> <p><u>PSP nebancari:</u> Poșta Moldovei</p>		
	<p><u>Băncile:</u> BC „Eximbank” SA</p> <p><u>PSP nebancari:</u> S.C. „MMPS COM” S.R.L. SRL „Paymaster” „Paynet Services” S.R.L. „QIWI” S.R.L. „BPAY” SRL „FINTECLY” SRL</p> <p><u>Casele de schimb valutar și hotelurile</u></p>	<p>Lipsa reacției/neprezentarea avizului.</p>	
	<p>AVIZAREA REPUBLICAȚIA</p>		
	<p>I. Obiecții și propuneri de ordin general</p>		
	<p>II. Obiecții și propuneri la punctele din proiectul de lege</p>		

<p>2. Se completează cu articolele 11² și 11³ cu următorul cuprins:</p> <p>"Articolul 11². Notificarea actelor Băncii Naționale</p> <p>(1) Banca Națională poate notifica un act:</p> <p>a) prin transmiterea (înmânarea) unei copii a actului, cu semnarea recipisei de primire;</p> <p>b) prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire;</p> <p>c) prin serviciu de curierat rapid, cu confirmare de primire;</p> <p>d) pe cale electronică;</p> <p>e) prin publicarea actului sau a unui anunț conform alin. (9).</p> <p>(2) Dacă există un reprezentant împuternicit, Banca Națională va notifica acestui reprezentant actul. În acest caz, Banca Națională nu este obligată să notifice actul și persoanei reprezentate de acel reprezentant.</p> <p>(3) În cazul notificării unui act al Băncii Naționale prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin serviciu de curierat rapid, se consideră că notificarea actului Băncii Naționale a fost făcută destinatarului în ziua indicată în confirmarea de primire a scrisorii.</p> <p>(4) În cazul notificării hotărârii Băncii Naționale de constatare a achiziției de acțiuni/participații cu încălcarea legii în entitățile supravegheate de Banca Națională, suplimentar la notificarea efectuată conform alin. (3), despre efectuarea notificării și disponibilitatea actului la sediul Băncii Naționale, se publică un comunicat oficial al Băncii Naționale pe pagina web oficială a Băncii Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(5) În aplicarea alin. (3), se consideră adrese valabile pentru comunicarea actului Băncii Naționale una dintre următoarele adrese:</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>1</p>	<p>Referitor la completarea art. 11² a Legii 548/1995</p> <p>Afit redacția actuală a alin. 3¹ a art. 11 al Legii 548/1995 cât și proiectul redacției modificate a alin. 3¹ a art. 11 al Legii 548/1995 indică că Banca Națională comunică destinatarilor actul cu caracter individual, pe cînd proiectul redacției art. 11² alin. 1 lit. (a) a Legii 548/1995 indică că Banca Națională va notifica un act individual prin transmiterea (înmânarea) unei copii a actului, ceea ce presupune că destinatarul va primi nu originalul actului dar copia acestuia, motiv din care sintagma "unei copii a" de la proiectul redacției art. 11² alin. 1 lit. (a) al Legii 548/1995 – necesită a fi exclusă. "Articolul 11². Notificarea actelor Băncii Naționale</p> <p>(1) Banca Națională poate notifica un act:</p> <p>a) prin transmiterea (înmânarea) unei copii a actului, cu semnarea recipisei de primire).</p>	<p>Se acceptă</p>
---	--	-----------------	---	--------------------------

<p>a) în cazul unei proceduri a Băncii Naționale inițiate la cererea destinatarului unui act al Băncii Naționale, adresa furnizată de destinatar în cererea acestuia;</p> <p>b) în cazul unei entități supravegheate, ultima adresă oficială a sediului furnizată Băncii Naționale de entitatea supravegheată;</p> <p>c) în cazul unei persoane fizice, ultima adresă furnizată Băncii Naționale, iar dacă nicio adresă nu este furnizată Băncii Naționale și persoana fizică este un angajat, membru al organelor de conducere sau acționar/asociat al unei entități supravegheate, adresa oficială a entității supravegheate în conformitate cu lit. (b).</p> <p>(6) Fiecare persoană care este participant la o procedură a Băncii Naționale transmite acesteia, la cerere, o adresă valabilă.</p> <p>(7) Banca Națională poate stabili, prin actele sale normative, comunicarea obligatorie prin mijloace electronice în cadrul procedurii administrative. Dacă prin actele normative ale Băncii Naționale este prevăzută comunicarea prin mijloace electronice sau dacă destinatarul actului a indicat că preferă această formă de comunicare în cadrul procedurii administrative, Banca Națională transmite actul său prin mijloace electronice de comunicare. Dacă actul se notifică prin mijloace electronice de comunicare, drept dovadă a transmiterii actului este mesajul salvat în dosarul „Trimise” al contului de poștă electronică sau informarea care confirmă disponibilitatea actului în cadrul sistemelor informatice puse la dispoziție de Banca Națională.</p> <p>(9) Dacă notificarea actului nu este posibilă prin formele de notificare prevăzute în prezentul articol, actul se consideră notificat dacă este disponibil la</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>sediu Băncii Naționale. În acest din urmă caz, drept dovadă a notificării actului servește comunicatul oficial al Băncii Naționale privind disponibilitatea acestui act la sediul Băncii Naționale, care se publică în termen de cel mult 10 zile pe pagina web oficială a Băncii Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar dată a notificării este considerată data publicării anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>					
<p>Articolul 11³. Notificarea actelor și înscrisurilor către Banca Națională în cadrul procedurilor administrative</p> <p>(1) Pentru actele și înscrisurile depuse la sediul Băncii Naționale, se eliberează dovada înregistrării lor.</p> <p>(2) Actele și înscrisurile expediate Băncii Naționale prin intermediul furnizorului de servicii poștale sau al serviciului de curierat rapid se consideră a fi notificate odată cu înregistrarea lor în cadrul Băncii Naționale.</p> <p>(3) În cazul actelor sau înscrisurilor depuse în formă electronică, data notificării este data intrării mesajului în dosarul „Primate” al contului de poștă electronică oficială a Băncii Naționale.</p> <p>4) În cazurile prevăzute de actele normative adoptate de Banca Națională, actele, înscrisurile, rapoartele periodice și alte informații pot fi comunicate Băncii Naționale prin intermediul sistemelor informatice puse la dispoziție de Banca Națională, data notificării fiind considerată, după caz, data depunerii actului sau data recepționării actului prin sistemul informatic respectiv.</p>	Asociația Băncilor din Moldova	2	Referitor la completarea art. 11 ³ a Legii 548/1995	<p>Tratatul privind recepționarea actelor și înscrisurilor al Băncii Naționale a fost înscris în Registrul de Stat al Republicii Moldova nr. 116/2018 „Petițiile și înscrisurile fizice/juridice (în cazul recepționării actelor din partea BNM) ar trebui să fie egal.</p> <p>Astfel, conform proiectului redacției alin. (3) a art. 11², în cazul notificării unui act al Băncii Naționale prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin serviciu de curierat rapid, se consideră că notificarea actului Băncii Naționale a fost făcută destinatarului în ziua indicată în confirmarea de primire a scrisorii, însă potrivit proiectului redacției alin. (2) a art. 11³ actele și înscrisurile expediate Băncii Naționale prin intermediul furnizorului de servicii poștale sau al serviciului de curierat rapid se consideră a fi notificate odată cu înregistrarea lor în cadrul Băncii Naționale, ceea ce nu echivalează cu data primirii scrisorii precum în cazul descris la proiectul redacției alin. (3) a art. 11² a Legii 548/1995, motiv din care propunem expunerea alin. (2) a art. 11³ în următoarea redacție: „actele și înscrisurile expediate Băncii Naționale prin intermediul furnizorului de servicii poștale sau al serviciului de curierat rapid se consideră a</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Precizăm că nu toate modalitățile de notificare prevăzute la alin.(3) a art. 11² implică confirmarea primirii (spre exemplu, scrisori simple). Mai mult, potrivit art.73 alin.(3) din Codul Administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018 „Petițiile sau alte documente depuse în scris la o autoritate publică sau prin fax se consideră a fi depuse odată cu înregistrarea lor în cadrul autorității publice.”</p>

<p>4. Articolul 6: se completează cu alineatele (5¹) și (5²) cu următorul cuprins: „(5¹) Luarea la evidență de către Banca Națională a Moldovei a împrumuturilor/creditelor și garanțiilor specificate la alin.(6) nu implică asumarea de către Banca Națională a Moldovei a obligațiilor aferente acestor împrumuturi/credite și garanții și nu semnifică aprobare sau autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei a acestor operațiuni. (5²) Banca Națională a Moldovei ține evidența împrumuturilor/creditelor și garanțiilor notificate și operațiunilor efectuate în cadrul acestora și utilizează aceste date în scopul îndeplinirii atribuțiilor sale stabilite prin lege, inclusiv la efectuarea analizelor economice și monetare, întocmirea balanței de plăți, poziției investiționale internaționale, elaborarea statisticii datoriei externe a Republicii Moldova.”; la alineatul (6¹), numărul „50000” se substituie cu numărul „10000”.</p>	<p>BC Moldindconbank SA</p>	<p>3</p>	<p>fi notificate în ziua indicată în confirmarea de primire a scrisorii” <i>Cu referire la notificarea împrumuturilor de la nerezidenți</i> Deoarece Legea nr. 62-XVI (art. 6 alin. (4)) prevede că operațiunile valutare de capital care implică intrarea capitalului în RM se efectuează fără restricții, dacă legislația RM nu prevede altfel, întru susținerea acestui scop propunem de a nu majora plafonul de la care este obligatorie notificarea BNM a împrumuturilor primite de la nerezidenți stabilit în mărime de 50 mii euro. (Art.6, alineatul 6¹). Dacă totuși, întru realizarea scopurilor BNM este necesară impunerea regimului de notificare a împrumuturilor de la sume mai mici (10 mii euro), rugăm excluderea obligațiilor băncilor comerciale privind primirea, verificarea notificațiilor la efectuarea plăților și transferurilor în cadrul angajamentelor externe supuse notificării la Banca Națională a Moldovei. (art. 13 din Instrucțiunea BNM privind notificarea angajamentelor externe).</p>	<p>Comentarii Procedura de notificare a angajamentelor externe la BNM nu reprezintă o restricție privind efectuarea operațiunilor valutare de capital. Ea, după cum este indicat și la art. 6 alin (5) din Legea nr. 62/2008 „are drept scop luarea la evidență de către Banca Națională a Moldovei a obligațiilor care derivă din operațiunile menționate ca rezultat al notificării de către rezidenți a acestor operațiuni”. În scopul îndeplinirii atribuțiilor sale (elaborarea statisticii sectorului extern, analiza pieței valutare, etc), BNM are nevoie să cunoască cât mai exact situația privind evoluția datoriei externe private negarantate. Aceasta va contribui la îmbunătățirea statisticilor și analizelor elaborate de BNM, utilizate inclusiv în procesul de decizii macroeconomice, în contextul monitorizării sustenabilității datoriei externe și accesării finanțării externe. Respectiv, prin impunerea procedurii de notificare nu se urmărește în nici un caz restricționarea rezidenților de a contracta credite externe. În ce privește obligațiile băncilor privind primirea, verificarea notificațiilor la efectuarea plăților și transferurilor în cadrul angajamentelor externe supuse notificării” menționăm că obligația în cauză derivă din atribuțiile băncii în calitate sa de agent al controlului valutar (art.60 alin.(1) lit.a) din Legea nr.62/2008 de a asigura, la primirea/efectuarea plăților și transferurilor în cadrul operațiunilor valutare, respectarea de către rezidenți a prevederilor legislației valutare, inclusiv în partea ce se referă la operațiunile valutare supuse notificării la BNM.</p>
--	-------------------------------------	----------	--	--

13. La articolul 30 alineatul (10) litera a) și b), textul "și (2)" se substituie cu textul "lit.b)".	Serviciul Vamal	4	<p>Conform prevederilor art.1 pct.1 Cod vamal sub noțiunea de mărfuri se înțelege orice bun mobil: obiecte și alte valori, inclusiv valori valutare (valută străină și monedă națională în numerar, instrumente de plată și valori mobiliare materializate exprimate în valută străină și monedă națională). Procedura de introducere în/scoateră din Republica Moldova a mărfurilor este prevăzută de legislația vamală, însă reieșind din specificul mărfii condițiile referitor la introducerea în/scoateră din Republica Moldova a numerarului în valută străină și în monedă națională și a cecurilor de călătorie în valută străină de către Banca Națională a Moldovei, băncile licențiate, băncile nerezidente și persoanele juridice, conform art.30 alin.10 al Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară sunt stabilite de Banca Națională a Moldovei de comun acord cu Serviciul Vamal.</p> <p>Odată cu modificarea propusă în proiect a art.30 alin.(10), întru neadmiterea tratărilor diferite a modalității de introducere în/scoateră din Republica Moldova a numerarului în valută străină și în monedă națională și a cecurilor de călătorie în valută străină de către Banca Națională a Moldovei și persoanele juridice, considerăm oportun completarea art.30 cu alineatul (11) în următoarea redacție: <i>"(11) Introducerea în/scoateră din Republica Moldova a numerarului în valută străină și în monedă națională și a</i> </p>	<p>Totodată, în vederea optimizării acțiunilor aferente procedurii de notificare de către rezidenți și luare la evidență de către BNM a angajamentelor externe private, considerăm posibilă excluderea din Legea nr.62/2008 a prevederilor ce țin de notificarea la BNM a garanțiilor emise de către garanții nerezidenți la tranzacțiile de bază între doi rezidenți.</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Având în vedere atribuțiile de bază ale BNM, inclusiv în partea ce se referă la stabilirea și implementarea politicii monetare și valutare în stat, se propune ca stabilirea condițiilor și documentelor ce urmează a fi prezentate de BNM organelor vamale să se efectueze și în continuare de către BNM, de comun acord cu Serviciul Vamal.</p> <p>Astfel, pct. 13 din proiect se expune în următoarea redacție: "13. La articolul 30 alineatul (10) litera a) și b), textul "și (2)" se substituie cu textul "lit. a) și b)"."</p> <p>Totodată, se acceptă propunerea Serviciului Vamal referitoare la efectuarea introducerii în /scoaterii din Republica Moldova a numerarului în valută străină și în monedă națională și a cecurilor de călătorie în valută străină de către persoanele juridice, altele decât BNM și băncile rezidente și nerezidente, în conformitate cu legislația vamală a Republicii Moldova.</p> <p>În acest caz, propunerea de completare a art. 30 cu alineatul (11) se ajustează corespunzător, prin excluderea lit. a) din text.</p>
---	-----------------	---	---	---

<p>15. Articolul 41: se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins: „(6¹) Prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică procesului de licențiere prevăzut de prezenta lege.”; alineatul (9) va avea următorul cuprins: „(9) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească modul de efectuare a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice.”</p>	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	<p>5</p>	<p>La pct.15 - argumentele expuse de autor la propunerea anterioară a ministerului privind excluderea din proiect a normei ce dispune că, în procesul de emitere a licenței pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice nu se aplică prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, nu sunt judicioase și nu pot fi acceptate. În acest context, reliefăm stipulările art. 3 alin. (2) al Legii nr.160/2011, potrivit cărora „prezenta lege se aplică în măsura în care nu contravine prevederilor legilor care reglementează activitatea licențiată, autorizată sau certificată din domeniul financiar (bancar și nebanca), excepție făcând dispozițiile art. 4 alin. (1)–(2), (5) și art. 6 alin. (7) care au prioritate cu privire la orice domeniu licențiat/autorizat/certificat”. Or, instituirea unor norme derogatorii de la prevederile legii citate aduce atingere principiilor coerenței și echilibrului între reglementările concurente, consacrate de art.3 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, constituind astfel un potențial conflict de norme dintre două acte normative cu aceeași forță juridică. Prin prisma prevederilor normative enunțate, precum și întru evitarea situațiilor de aplicare echivocă a stipulărilor legale, comunicăm că, nu susținem promovarea proiectului în partea anterior expusă.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> BNM reiterează argumentele expuse în sinteza la proiectul de lege întocmită după prima avizare: Potrivit art.5 alin.(6) din Legea nr.548/1995 în exercitarea de către Banca Națională a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, dispozițiile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică. Concomitent atragem atenția că norme similare sunt stabilite atât în Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, cât și în Legea 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. Considerăm necesară păstrarea acestei norme, deoarece Legea 62/2008 reglementează licențierea activității unităților de schimb valutar și lipsa normei respective creează confuzii în aplicarea legii în cauză.</p>
<p>16. Articolul 42: alineatul (1): ...</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>6</p>	<p>Referitor la completarea art. 42 a Legii 62/2008 cu alin. (1⁵): Nu se susține propunerea de sistare de către birourile de schimb valutar ale băncilor</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> Proiectul de lege prevede sistarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane</p>

<p>articolul se completează cu alineatele (1²) - (1⁵) cu următorul cuprins:</p> <p>"(1²) Unitatea de schimb valutar este obligată să asigure supravegherea și înregistrarea video a activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice pe toată durata programului de lucru în regim real al timpului. Înregistrările video se realizează la fiecare ghișeu la care se efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice și acestea trebuie să înregistreze cel puțin data, ora și minutele fiecărei operațiuni de schimb valutar, precum și să permită vizualizarea persoanei care efectuează operațiunea de schimb valutar și a mâinilor casierului.</p> <p>(1³) Înregistrările video ale unității de schimb valutar trebuie să fie păstrate, în formă digitală și în condiții de securitate, cel puțin 15 zile calendaristice și să fie prezentate pentru verificare la solicitarea organelor controlului valutar.</p> <p>(1⁴) La intrare în unitatea de schimb valutar va fi afișat un semn/pictogramă care să conțină o imagine reprezentativă capabilă să semnalizeze clar existența camerei de supraveghere video, conform modelului prevăzut în actele emise de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.</p> <p>(1⁵) În caz de defecțiune tehnică a sistemului de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar sau în caz de alte incidente care au făcut imposibilă supravegherea și înregistrarea video, unitatea de schimb valutar este obligată să-și sisteze activitatea până la înlăturarea cauzelor care nu permit supravegherea și înregistrarea video și să consemneze aceste incidente într-un registru special, care va conține cel puțin data, ora și minutul survenirii incidentului, intervalul incidentului. Registrul incidentelor video va fi prezentat spre</p>		<p>licențiate a activităților sale în cazul defecțiunii tehnice a sistemului de supraveghere și înregistrare video, deoarece birourile de schimb valutar ale băncilor licențiate care prestează nu doar operațiuni de schimb valutar clienților săi - persoane fizice și juridice dar și alte servicii bancare, nu pot fi egalate cu casele de schimb valutar a persoanelor juridice, care prestează doar activitate de schimb valutar și doar persoanelor fizice.</p> <p>Impunerea acestei obligații și pentru birourile de schimb valutar ale băncilor licențiate ar fi pentru bănci o obligație excesivă și disproporționată în raport cu scopul urmărit prin aceste modificări.</p> <p>E de menționat că, spre deosebire de unitățile de schimb valutar, a căror activitate constă doar în efectuarea schimbului valutar (și aici ne referim în special la casele de schimb valutar particulare), în cadrul birourilor de schimb valutar (BSV) ale băncilor licențiate se prestează și alte servicii către populație și în primul rând încasarea plăților pentru utilități, deservirea conturilor de depozit ale clienților, eliberarea/expedierea transferurilor de bani ș.a., care descriu necesită efectuarea operațiunilor de schimb valutar în paralel, iar sistarea imediată a activității în cazul defecțiunilor sistemului de supraveghere video, va conduce în consecință la creșterea cozilor la ghișeele băncilor licențiate, provocând nemulțumiri din partea populației.</p> <p>Prin urmare, se impune a fi inclus în proiectul alin. (1⁵) a art. 42 a Legii 62/2008 o excepție pentru birourile de schimb valutar ale băncilor licențiate de la obligația stării activității în cazul defecțiunii tehnice a sistemului de supraveghere și înregistrare video, așa după cum s-a procedat prin propunerea de modificare a alin. (3).</p>	<p>fizice (nu și a altor activități desfășurate de către banca licențiată) în cazul unor defecțiuni tehnice care nu permit supravegherea și înregistrarea video a activității de schimb valutar. În situația în care concomitent cu efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice banca efectuează și alte operațiuni de deservire a clienților (de ex., de remiteri de bani), la apariția unor defecțiuni tehnice banca va înceta de a efectua doar operațiunile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, dar va efectua celelalte operațiuni. Clienții băncii care au necesitatea de a efectua schimbul valutar pentru achitarea anumitor servicii au posibilitatea de a se adresa la alte unități de schimb valutar.</p>
---	--	---	--

verificare la solicitarea organelor controlului valutar. Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească modul de înregistrare a acestor cazuri.”, la alineatul (2) litera a) propoziția a doua, cuvântul „hotelului” se substituie cu cuvintele „administratorul responsabil de activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a hotelului”; ...	BC Moldindconbank SA	7	2. Cu referire la propunerile pentru modificarea art. 42, alin. (1 ⁵) privind sistarea activității unității de schimb valutar în cazul sistării înregistrărilor video. Spre deosebire de casele de schimb valutar, în cadrul birourilor de schimb valutar (BSV) ale băncilor sunt prestate mai multe servicii populației precum achitarea plăților comunale, deservirea depozitelor, primirea/expedierea remiterilor de bani, care deseori necesită și efectuarea operațiunilor de schimb valutar. Impunerea sistării imediate a activității în cazul defecțiunii sistemului de supraveghere video, este o măsură excesivă, ce va duce prin urmare la creșterea cozilor la ghișee și nemulțumirea populației. Reieșind din cele menționate, propunem modificarea art.42, alin.(1 ⁵) după cum urmează: (1 ⁵) în caz de defecțiune tehnică a sistemului de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar sau în caz de alte incidente care au făcut imposibilă supravegherea și înregistrarea video, unitatea de schimb valutar, alta decât banca licențiată, este obligată sa-și sisteze activitatea până la înlăturarea cauzelor” și în continuare fără schimbări.	
22. Articolul 48: ... articolul se completează cu alineatele (2 ¹) și (2 ²) cu următorul cuprins: „(2 ¹) în vederea asigurării respectării cerințelor stabilite la art.15 alin.(8) și (9) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Banca Națională a Moldovei consultă Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și, după caz, alte autorități publice competente din țară, perioadă în care procedura administrativă se suspendă, fapt despre care este notificată casa de schimb valutar și hotelul.	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	8	Se propune la art. 48, alin. (2 ²) și la art. 55, alin. (3 ²), după cuvintele „și/sau al activității solicitantului” includerea sintagmei „în cazul disponibilității informațiilor”. Propunerea respectivă este determinată de faptul că în conformitate cu art.19, alin.(1), lit. a) Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor, SPCSB primește, înregistrează, analizează, prelucerează și transmite organelor competente informațiile privind activitățile și tranzacțiile suspecte de spălare a banilor, de infracțiuni asociate acesteia și de finanțare a terorismului, prezentate de entitățile raportoare, precum și altă	<u>Se acceptă de principiu</u> În modificările operate la art.48 alin.(2 ²) și art.55 alin.(3 ²) se precizează că în informația care urmează a fi remisă BNM SPCSB va indica în mod expres concluzia care rezultă din datele deținute de acesta, și anume va confirma lipsa sau existența caracterului suspect, după caz, al activității, operațiunii sau sursei mijloacelor bănești ș.a.

<p>(2^a) Informația care urmează a fi prezentată Băncii Naționale a Moldovei de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau alte autorități competente din țară conform alin.(2^l) trebuie să indice în mod expres lipsa sau existența caracterului suspect al sursei mijloacelor financiare utilizate pentru aportul la capitalul social al casei de schimb valutar de către asociații/acționarii, beneficiarii efectivi ai casei de schimb valutar și/sau lipsa sau existența asocierii sau afilierei ale persoanelor, indicate la art.47 alin.(2) lit.i, alin.(4) lit.h) și alin.(6) lit.e) unor infractori și grupuri criminale organizate.”</p>			
<p>28. Articolul 55:</p> <p>... se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite opinia Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și a altor autorități publice competente din țară în privința lipsei sau existenței caracterului suspect al sursei mijloacelor financiare care urmează a fi utilizate pentru efectuarea operațiunii valutare și/sau al operațiunii supuse autorizării și/sau al activității solicitantului în contextul legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, perioadă în care procedura administrativă se suspendă, fapt despre care este notificat solicitantul.</p> <p>(3²) Informația care urmează a fi prezentată Băncii Naționale a Moldovei de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau alte autorități competente din țară conform alin.(3¹) trebuie să indice în mod expres lipsa sau existența caracterului suspect al</p>		<p>informație relevantă obținută în temeiul prevederilor prezentei legi.</p> <p>Astfel, se atestă că SPCSB transmite autorităților de aplicare a legii, nu doar date financiare colectate de la entitățile raportoare, dar informații prelucrate, în baza analizei operaționale și/sau strategice în care pot fi identificate suspiciuni pertinente privind săvârșirea unor fapte de spălare a banilor, finanțare a terorismului sau infracțiuni asociate.</p> <p>Suplimentar, necesită a fi menționat că investigațiile financiare constau din activități de colectare a informației, analiză și verificarea tuturor relațiilor financiare economice, precum și verificarea subiecților care pot avea conexiuni cu acțiunile de spălare a banilor, infracțiunile asociate și de acțiunile de finanțare a terorismului, activități ce țin de identificarea, stabilirea sursei și urmărirea bunurilor utilizate, obținute din aceste infracțiuni, a fondurilor teroriștilor și a altor bunuri care sunt sau pot fi obiect al măsurilor asigurătorii și/sau al confiscării.</p> <p>Investigațiile financiare sunt efectuate în scopul identificării sursei bunurilor suspecte de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și întru confirmarea suspiciunilor inițiale, SPCSB din oficiu sau la solicitare realizează schimbul de informații și date cu unitățile de inteligență financiară ale statelor membre ale Grupului EGMONT.</p> <p>Prin urmare, în cazul lipsei investigațiilor financiare, precum și în cadrul verificărilor sursei bunurilor utilizate în activități sau tranzacții în care SPCSB este în așteptarea răspunsurilor la solicitările efectuate pe cazul gestionat sau dacă proprietarul, posesorul bunurilor ori reprezentantul acestora evită prezentarea informației complete cu privire la legalitatea sursei bunurilor care constituie obiect al</p>	

sursei mijloacelor financiare utilizate pentru efectuarea operațiunii valutare și/sau al operațiunii supuse autorizării și/sau al activității solicitanțului în contextul legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”;			verificări, precum și în alte circumstanțe care împiedică stabilirea sursei bunurilor care constituie obiect al verificării, se atestă imposibilitatea indicării în mod expres a lipsei sau caracterului suspect al sursei mijloacelor financiare. Informația este diseminată de SPCSB organelor competente pentru examinare, în cazul identificării suspiciunilor de spălare a banilor sau finanțare a terorismului pentru desfășurarea activității de investigare sau urmărire penală. SPCSB comunică despre disponibilitatea de furnizare a informației, în mod expres, privind caracterul suspect al sursei mijloacelor financiare doar în cazul disponibilității informațiilor, inclusiv urmare a investigațiilor financiare efectuate.	
21. Articolul 47: ... alineatul (6): la litera d), cuvântul „mașini” se substituie cu cuvântul „chipamentului”, litera e): prima propoziție va avea următorul cuprins: „cazurile judiciare eliberate de autoritatea abilitată a Republicii Moldova pe numele beneficiarilor efectivi ai hotelului, administratorului, adjunctului acestuia și al contabilului, responsabili pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a hotelului, care confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse.”; ultima propoziție se completează cu cuvântul „nestinse”; ...	Asociația Băncilor din Moldova	9	Referitor la art. 47, alineatul 6, litera e) a Legii 62/2008: Sintagma - "autoritatea abilitată" se propune a fi substituită cu sintagma - "autoritatea competentă".	Nu se acceptă Propunerea este de caracter redacțional, care nu modifică sensul sintagmei invocate, având aceeași semnificație ca și sintagma utilizată în lege.
	Serviciul Fiscal de Stat	10	Prin scrisoarea sa nr.26-12/2-10/66612 din 23.11.2020 de către SFS au fost înaintate propuneri pe care le susține în continuare,	Nu se acceptă în sinteza la proiectul de lege remis spre avizare repetată BNM și-a expus

		<p>aferele completării proiectului de Lege vizat, acestea nefiind luate în considerare la etapa de definitivare a proiectului respectiv.</p> <p>Asfel, SFS a propus: art. I, după pct. 31 din proiect, se va completa cu pct. 32 cu următorul cuprins:</p> <p>32. Articolul 62 alineatul (5) după cuvintele „în 2 exemplare” se completează cu cuvintele „sau în 3 exemplare, în cazul în care au fost constatate încălcări aferente aplicării echipamentelor de casă și control”, cuvântul „iar” se exclude, iar în final se completează cu textul „, iar al treilea se remite Serviciului Fiscal de Stat.”.</p> <p>Asfel, punctele 32,33 și 34 din redacția propusă spre avizare vor deveni 33,34 și 35.</p>	<p>argumentele pe acest subiect, menționând că propunerile în cauză nu pot fi acceptate, deoarece acestea nu soluționează problema sancționării unităților de schimb valutar în cazul în care în cadrul controlului pe teren funcționarii BNM constată încălcări aferente aplicării echipamentelor de control de către unitățile de schimb valutar. Pentru ca Serviciul Fiscal de Stat să poată, în baza actului de control întocmit de funcționarii BNM, aplica sancțiuni față de unitățile de schimb valutar care nu au utilizat echipamente de casă și control, este necesar ca legislația fiscală să reglementeze în mod expres acest drept, precum și să prevadă acțiunile funcționarilor fiscali în acest sens. De notat că în anii 2016-2017 de către Ministerul Finanțelor a fost promovat un asemenea proiect de lege care conținea propuneri de modificare nu doar a Legii nr.62/2008, dar și a altor acte legislative (Codul fiscal, Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei). Potrivit informației publicate pe pagina Web oficială a Parlamentului proiectul de lege menționat a fost retras de la examinare</p> <p>http://www.parlament.md/ProcesullLegislativ/Proiectedeactlegislative/tabid/61/Legislativ/Id/3884/language/ro-RO/Default.aspx.</p> <p>În avizul repetat al SFS nu sunt aduse argumente suplimentare în favoarea propunerii înaintate și nu este expusă opinia pe marginea argumentelor aduse de către BNM în sinteza la proiectul de lege.</p>
	<p>Ministerul Afacerilor Interne</p> <p>Băncile: BCR Chișinău SA BC Energobank SA BC Moldova Adriandbank SA</p>	Lipsă de obiecții și propuneri.	

BC Victoriabank SA					
<u>PSP nebankari:</u>					
<u>Băncile:</u>					Lipsa reacției/neprezentarea avizului.
<u>PSP nebankari:</u>					
<u>Casele de schimb valutar si hotelurile</u>					
Expertizele efectuate de autorități:					
	Ministerul Justiției	11			Lipsa reacției/neprezentarea avizului.
	Consiliul Concurenței	12			A comunicat despre lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului.
28. Articolul 55: ... alineatul (4): ... alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) constatarea Băncii Naționale a Moldovei că operațiunea valutară pentru care se solicită eliberarea autorizației poate avea un impact negativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului.”;	Centrul Național Anticorupție	13			<p>Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului</p> <p>Obiecții:</p> <p>Normă propusă stabilește drept temei de refuz în eliberarea autorizației constatarea Băncii Naționale a Moldovei a prezenței impactului negativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului pentru operațiunea valutară pentru care se solicită eliberarea autorizației.</p> <p>Analizând norma propusă și cadrul normativ pertinent, se constată caracterul general și superficial al dispoziției enunțate lipsind posibilitatea de determinare a criteriilor conform cărora poate fi calificată ca periculoasă operațiunea valutară supusă autorizării respective, precum și lipsește cadrul normativ pertinent din care ar rezulta reglementarea activităților considerate a fi periculoase sau interzise în contextul asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului.</p> <p>Comentariu</p> <p>Varietatea și complexitatea tranzacțiilor valutare, dezvoltarea continuă a pieței valutare, regimul flotant al cursului valutar aplicat în Republica Moldova fac imposibilă indicarea expresă a tuturor criteriilor conform cărora operațiunea valutară supusă autorizării ar putea fi calificată că ar avea un impact negativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului. Or, în procesul de exercitare a atribuțiilor sale, inclusiv ce țin de implementarea politicii valutare în stat, efectuarea reglementării valutare pe teritoriul RM, BNM are obligația de a-și construi politicile și lua deciziile bazându-se pe obiectivul fundamental al BNM (asigurarea și menținerea stabilității prețurilor). Pe parcursul exercitării atribuțiilor sale Banca Națională este mandată să emită judecăți de valoare și raționamente profesionale care vizează primordial realizarea obiectivului fundamental. Astfel, la examinarea cererilor de autorizare a operațiunilor valutare Banca</p>

			<p>În sensul dat, reglementarea normei în redacția propusă, conferă acestuia un caracter general și interpretabil, sub aspectul posibilității aplicării redundante/excesive a acestui temei de refuz, în vederea determinării solicitantului la acțiuni coruptibile. Respectiv, se creează precondiții pentru apariția manifestărilor de corupție, care, în consecință, pot duce la limitarea dreptului solicitantului de a efectua operațiuni valutare supuse autorizării, fiind astfel posibilă compromiterea activității pe piața valutară. Totodată, acest tip de reglementare poate crea pericolul unei concurențe neloiale, pe motivul autorizării unei activități din domeniul valutar unui solicitant, iar altuia să-i fie refuzată același tip de solicitare, fiind invocat temeiul prevăzut de norma propusă.</p> <p>Având în vedere caracterul ambiguu și general al normei propuse, fără a fi indicate criteriile de determinare a pericolului periclitării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului, această normă poate fi folosită de exponenții publici pentru a estorca în mod continuu remunerații ilicite de la subiecții acestor raporturi juridice, ceea ce va prejudicia în mod catastrofal securitatea financiară a statului și stabilitatea valutară, aceste „taxe” în mod inevitabil urmând a fi incluse în formarea cursului valutar a monedei naționale cu consecințele de rigoare sub formă de inflație și alte perturbații financiar-economice.</p> <p>În context, sunt relevante constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.5/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.10 pct.4 și pct.5 din Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, care indică că: „ 44. <i>Articolul 1 alin. (3) din Constituție proclamă Republica Moldova</i></p>
			<p>Națională trebuie să fie convingătoare că operațiunea valutară supusă autorizării nu este în măsură să afecteze stabilitatea pieței valutare interne și/sau implementarea politicii valutare a statului.</p> <p>De asemenea, pentru desfășurarea unei activități eficiente BNM trebuie să dispună de un nivel înalt de independență, principiu promovat pe plan internațional. În acest context, Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei a instituit un cadru juridic special, care reglementează activitatea Băncii Naționale a Moldovei, atribuțiile și competențele acesteia, alte aspecte referitoare la activitatea BNM și consfințește autonomia BNM, care este un factor important pentru susținerea credibilității, ce servește drept precondiție pentru eficientizarea politicii monetare și valutare și asigurarea stabilității pieței valutare interne.</p> <p>În procesul de adoptare a actelor sale, inclusiv de autorizare a unei operațiuni valutare Banca Națională a Moldovei ia în considerare obiectivele politicii monetare și valutare, situația economică a țării, inclusiv evoluția indicatorilor macroeconomici, situația existentă pe piața valutară internă a Republicii Moldova. În acest context consemnăm, că în cazul în care se înregistrează presiuni puternice asupra pieței valutare (aceasta având un caracter dinamic și flexibil) care, la rândul lor, cauzează sau pot să cauzeze dificultăți serioase pentru atingerea obiectivelor politicii monetare și /sau valutare, Banca Națională a Moldovei trebuie să fie în drept de a interveni prompt prin întreprinderea unor anumite acțiuni, inclusiv prin adoptarea unor decizii ce țin de politica monetară și valutară sau prin refuzul de a autoriza o anumită operațiune valutară.</p> <p>Suplimentar este de notat că actele cu caracter individual emise de BNM pot fi contestate în modul stabilit de legislație, astfel încât solicitantul de autorizare are la</p>

			<p>ca un stat de drept și democratic. Curtea reiterează importanța principiului statului de drept pentru o societate democratică. 45. Curtea menționează că exigențele statului de drept presupun inter alia asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41). 46. În acest context, Curtea reține că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate.”</p> <p>Recomandări:</p> <p>Redactarea normei cu indicarea precisă a criteriilor conform cărora operațiunea valutară supusă autorizării poate fi calificată că va putea avea un impact negativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lacună de drept ● Prejudicierea intereselor contrar interesului public ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Stimularea concurenței neloiale <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - corupere pasivă ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu <p>Concluzia expertizei</p>	<p>îndemână mijloacele necesare pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime.</p>
--	--	--	--	--

			<p>În cadrul procesului de elaborare au fost asigurate rigorele de transparență decizională.</p> <p>Deși prevederile proiectului de lege reglementează aspecte de interes public, totuși, prevederea generală și superficială a temeiului de refuz în eliberarea autorizației pentru efectuarea operațiunii valutare, în lipsa unor criterii precise în baza cărora operațiunea valutară să poată fi calificată ca având un impact negativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului, norma riscă să ducă la stimularea unui comportament coruptibil din partea exponenților publici, prin aplicarea abuzivă și discreționară a acestei teme de refuz, fapt care, în consecință, va putea compromite activitatea în domeniul reglementării valutare.</p> <p>Prin urmare, întru a evita confuziile și diferențele de tratare a normelor care conduc la apariția riscurilor de corupție, se impune redactarea acestora prin prisma recomandărilor elucidate în prezentul Raport de expertiză anticorupție.</p> <p>A susținut proiectul fără obiecții și propuneri suplimentare.</p>	
	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	14		
	Centrul de Armonizare a Legislației	15		
ANEXA 1 - MODIFICĂRI I. Obiectii și propuneri de ordin general				
II. Obiectii și propuneri la punctele din proiectul de lege				

<p>Art. I. Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>...</p> <p>2. Se completează cu articolele 11² și 11³ cu următorul cuprins:</p> <p>"Articolul 11². Notificarea actelor Băncii Naționale</p> <p>(1) Banca Națională poate notifica un act:</p> <p>a) prin transmiterea (înmânarea) actului, cu semnarea recipisei de primire;</p> <p>b) prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire;</p> <p>c) prin serviciu de curierat rapid, cu confirmare de primire;</p> <p>d) pe cale electronică;</p> <p>e) prin publicarea actului sau a unui anunț conform alin. (9).</p> <p>(2) Dacă există un reprezentant împuternicit, Banca Națională va notifica acestui reprezentant actul. În acest caz, Banca Națională nu este obligată să notifice actul și persoanei reprezentate de acel reprezentant.</p> <p>(3) În cazul notificării unui act al Băncii Naționale prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin serviciu de curierat rapid, se consideră că notificarea actului Băncii Naționale a fost făcută destinatarului în ziua indicată în confirmarea de primire a scrisorii.</p> <p>(4) În cazul notificării hotărârii Băncii Naționale de constatare a achiziției de acțiuni/participații cu încălcarea legii în entitățile supravegheate de Banca Națională, suplimentar la notificarea efectuată conform alin. (3), despre efectuarea notificării și disponibilitatea actului la sediul Băncii Naționale, se publică un comunicat oficial al Băncii Naționale pe pagina web oficială a Băncii</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>1</p>	<p>La art. I, pct.2 din proiectul de Lege, se propune completarea articolului 11² cu alineatul (10), care va avea următorul cuprins:</p> <p>„Banca Națională a Moldovei va notifica Serviciul Fiscal de Stat despre deschiderea, modificarea și închiderea conturilor bancare prin mijloace electronice de comunicare, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea SFS excedează obiectul de reglementare al articolului care se propune a fi completat, or art.11² din Legea 548/1995 prevede formele de notificare ale actelor BNM, pe când prin propunerea SFS se instituie, de fapt, o obligație distinctă.</p> <p>Mai mult, asemenea detalieri (propuse de SFS) nu par potrivite pentru legea cadru a băncii centrale, ci mai degrabă, eventual, pentru legislația fiscală. Semnalăm că, în contextul înaintării propunerilor pentru politica fiscală 2022, de către BNM au fost sugerate unele precizări în acest sens (care, din sinteza disponibilă în mod de lucru, rezultă că urmează a fi examinate suplimentar, nefiind incluse în proiectul de lege final).</p> <p>Totodată, în eventualitatea înaintării unor propuneri în sensul precizării regimului de notificare a informațiilor de către BNM în adresa SFS, se va avea în vedere că temeiurile legale de furnizare a informațiilor confidențiale deținute de BNM sunt riguros conturate de legiuitor (art.36 din Legea 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, art.97 din Legea 202/2017 privind activitatea băncilor), acesta consacrand inclusiv condițiile în care informațiile respective pot fi furnizate organului fiscal (a se vedea de ex. art.97 alin.(3) lit.e) , alin.(5) lit.c) din Legea 202/2017 – ”e) la solicitarea scrisă a altor autorități publice ori din oficiu, dacă prin lege specială aceste autorități publice au dreptul, în scopul îndeplinirii atribuțiilor lor specifice, să solicite și/sau să primească astfel de informații de la bancă;”, ” c) furnizarea obligatorie organelor fiscale a informației privind deschiderea, modificarea și închiderea conturilor bancare, în cazurile și cu referință la categoriile de contribuabili prevăzute de lege.”) și referindu-se la cazurile prevăzute de lege. Prin urmare, se</p>
---	--	-----------------	---	---

<p>Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(5) În aplicarea alin. (3), se consideră adrese valabile pentru comunicarea actului Băncii Naționale una dintre următoarele adrese:</p> <p>a) în cazul unei proceduri a Băncii Naționale inițiate la cererea destinatarului unui act al Băncii Naționale, adresa furnizată de destinatar în cererea acestuia;</p> <p>b) în cazul unei entități supravegheate, ultima adresă oficială a sediului furnizată Băncii Naționale de entitatea supravegheată;</p> <p>c) în cazul unei persoane fizice, ultima adresă furnizată Băncii Naționale, iar dacă nicio adresă nu este furnizată Băncii Naționale și persoana fizică este un angajat, membru al organelor de conducere sau acționar/asociat al unei entități supravegheate, adresa oficială a entității supravegheate în conformitate cu lit. (b).</p> <p>(6) Fiecare persoană care este participant la o procedură a Băncii Naționale transmite acesteia, la cerere, o adresă valabilă.</p> <p>(7) Banca Națională poate stabili, prin actele sale normative, comunicarea obligatorie prin mijloace electronice în cadrul procedurii administrative. Dacă prin actele normative ale Băncii Naționale este prevăzută comunicarea prin mijloace electronice sau dacă destinatarul actului a indicat că preferă această formă de comunicare în cadrul procedurii administrative, Banca Națională transmite actul său prin mijloace electronice de comunicare. Dacă actul se notifică prin mijloace electronice de comunicare, drept dovadă a transmiterii actului este mesajul salvat în dosarul "Trimise" al contului de poștă electronică sau informarea care</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>2</p>	<p>La art. I (privind modificarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei):</p> <p>Art. 11² se va corela cu art. 96 din Codul administrativ, conform căruia „(1) Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.</p> <p>(2) Autoritățile publice trebuie să se asigure că participanții la procedură în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum și modalități alternative.”</p> <p>La alin. (9) renarcăm că, conform art. 11² alin. (5) din Codul administrativ, în cazul notificării publice înscrisul se consideră notificat după expirarea unui termen de 2 săptămâni de la data comunicării înștiințării.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art.2 alin.(2) din Codul administrativ admite posibilitatea instituirii unor reglementări distincte, în anumite domenii de activitate, prin norme speciale, inclusiv derogatorii. Totodată, precizăm că prevederile propuse la art.11² din Legea 548/1995 au drept scop să confere o mai mare previzibilitate procedurilor de notificare a actelor BNM, atât din perspectiva modalităților de notificare, cât și a momentului în care actul se consideră notificat, la redactarea acestora ținându-se cont atât de prevederile Codului administrativ cât și de cele mai bune practici pertinente în domeniu (a se vedea și nota informativă în acest sens.)</p> <p>Necesitatea unor reglementări clare și distincte rezidă în importanța și impactul actelor BNM emise în domeniile de competență ale acesteia, care au repercusiuni asupra drepturilor și libertăților persoanelor sau, după caz, condiționează posibilitatea exercitării acestora. (spre exemplu, aprobări prealabile privind deținerea unor acțiuni în bănci, autorizații/ notificări în domeniul reglementării valutare ș.a.)</p> <p>Precizăm că necesitatea unor reglementări distincte în domeniile de competență ale BNM a fost recunoscută și de Curtea Constituțională a RM în repetate rânduri – a se vedea, spre exemplu, pct.52 din HCC nr.24 din 15 noiembrie 2011, pct.59 din HCC nr.29 din 6 noiembrie 2017: ” [...] în anumite domenii sensibile sau care au o importanță majoră pentru societate, cum ar fi stabilitatea sistemului bancar, statul se</p>	<p>va avea în vedere că competența de stabilire a condițiilor de furnizare a anumitor informații de către BNM nu poate fi delegată în mod absolut în actele infralegislative.</p>
---	-----------------------------	----------	--	--	---

confirmă disponibilitatea actului în cadrul sistemelor informatice puse la dispoziție de Banca Națională. (9) Dacă notificarea actului nu este posibilă prin formule de notificare prevăzute în prezentul articol, actul se consideră notificat dacă este disponibil la sediul Băncii Naționale. În acest din urmă caz, drept dovadă a notificării actului servește comunicatul oficial al Băncii Naționale privind disponibilitatea acestui act la sediul Băncii Naționale, care se publică pe pagina web oficială a Băncii Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de cel mult 10 zile din data constatării imposibilității notificării actului prin formule de notificare prevăzute de prezentul articol, iar dată a notificării și, după caz, a constatării încălcării, în sensul art.75 ¹ , este considerată data publicării anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.			3	Ministerul Economiei	La pct.2. - cu referire la art.11 ² și art.11 ³ . Prevederile expuse în cadrul procedurilor administrative urmează a fi aliniate prin prisma principiilor care stau la baza guvernării electronice. Astfel, considerăm oportun ca Banca Națională să stabilească, prin actele sale normative, comunicarea prin mijloace electronice ca o modalitate principală de comunicare și notificare, deoarece aceasta este o procedură mai rapidă și mai eficientă, care permite utilizarea eficientă a resurselor, precum și reducerea costurilor financiare aferente, iar celelalte modalități de notificare descrise, să fie stabilite ca modalități alternative. În acest sens, propunem excluderea cuvântului „poate” din alin. (7) al art. 112 și reformularea textului articolului.	bucură de o marjă mai largă de apreciere. Această marjă de apreciere presupune dreptul statului de a stabili reglementări distincte față de alte domenii similare de reglementare.” Nu se acceptă BNM consideră potrivit menținerea opțiunii pentru destinatarul actului administrativ privind recepționarea actului prin alte mijloace, decât cele electronice. Remarcăm, ca redacția propusă de BNM stabilește un regim favorabil pentru destinatar, atribuindu-i acestuia dreptul de a selecta metoda de comunicare electronică a actului (în cazul în care aceasta metoda nu este deja prevăzută drept obligatorie prin actele BNM), în funcție de posibilitățile și accesul acestuia la mijloacele tehnice de comunicare.
10. La articolul 24 alineatul (2), litera a) se abrogă.	Ministerul Justiției	4			La art. II (privind modificarea Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară): La pct. 10, propunem expunerea în redacție nouă a art. 24 alin. (2), precum și substituirea în alin. (1) a cuvintelor „cazurilor prevăzute” cu cuvintele „cazului prevăzut”.	Se acceptă
15. Articolul 41: se completează cu alineatul (6 ¹) cu următorul cuprins: „(6 ¹) Prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică procesului de licențiere prevăzut de prezenta lege.”, alineatul (9) va avea următorul cuprins:	Ministerul Justiției	5			La pct. 15 reiterăm inutilitatea completării art. 41 cu alin. (6 ¹) (Prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică procesului de licențiere prevăzut de prezenta lege.), în măsura în care alin. (6) din același articol stabilește că „Activitatea unităților de schimb valutar specificate la alin. (2) lit. b) și c) se desfășoară în baza	Nu se acceptă Potrivit art.5 alin.(6) din Legea nr.548/1995 în exercitarea de către Banca Națională a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, dispozițiile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale

<p>"(9) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească modul de efectuare a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice."</p>		<p>licențelor pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice eliberate de Banca Națională a Moldovei conform prevederilor prezentului capitol (denumite în continuare licențe /licențele Băncii Naționale a Moldovei)". În același timp, dispozițiile generale privind actele permissive, statuate la art. 4 alin. (1) - (2), (5) și art. 6 alin. (7) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se vor aplica procesului de licențiere prevăzut de Legea nr. 62/2008, chiar dacă legea va conține norma propusă (a se vedea art. 3 alin. (2) din Legea nr. 160/2011).</p>	<p>Legii nr.161/2011 privind implementarea ghișei unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică.</p> <p>Concomitent atragem atenția că norme similare sunt stabilite atât în Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, cât și în Legea 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. Considerăm necesară păstrarea acestei norme, deoarece Legea 62/2008 reglementează licențierea activității unităților de schimb valutar și lipsa normei respective creează confuzii în aplicarea legii în cauză.</p> <p>De menționat că BNM a reiterat constant (inclusiv în contextul avizării modificărilor la Legea nr.160/2011, la HG 753/2016, a HG 550/2018, HG 551/2018) despre inaplicabilitatea, în exercitarea propriilor atribuții, a legilor cadru în domeniul reglementării activității de întreprinzător. Acest fapt a fost confirmat de legiuitor printr-un exercițiu legislativ relativ recent - a se vedea Legea nr.32/2020, prin care art.5 din Legea 548/1995 a fost completat cu alin.(6), care reține expres și fără echivoc că, în exercitarea de către Banca Națională a atribuțiilor prevăzute de respectiva lege, dispozițiile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică în integralitatea acestora, prin urmare inclusiv prevederile art.3 alin.(2) din Legea nr.160/2011.</p> <p>În acest sens, modificările propuse la Legea nr.62/2008 nu constituie o novație, ci vin doar să susțină regula consacrată în legea cadru care guvernează activitatea băncii centrale.</p>
<p>21. Articolul 47: alineatul (1) litera a) și alineatul (3) litera a), după cuvântul „asociaților” se completează cu textul „/acționarilor, beneficiarilor efectivi ai casei de schimb</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>6</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Necesitatea precizării efectuate în privința cazierelor judiciare este legată de faptul că actualmente în cazierele în cauză se indică nu numai înscrise care confirmă existența</p>

valutar", iar după cuvintele „fiecărui asociat” se completează cu textul „/acționar”; alineatul (2): la litera e), textul „mașinii/mașinilor” se substituie cu cuvântul „echipamentelor”; litera i): prima propoziție, după textul „asociaților/acționarilor,” se completează cu cuvintele „beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar”; cuvintele „ar confirma că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova” se substituie cu cuvintele „confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse”; cuvintele „autentificate de către administratorul casei de schimb valutar” se exclud; ultima propoziție se completează cu cuvântul „nestinse”; litera i), după textul „ale asociaților/acționarilor” se completează cu textul „și ale beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar”; la litera j), cuvântul „actele” se substituie cu cuvintele „copiile actelor”, iar cuvântul „actul” se substituie cu cuvintele ” copia actului”; alineatul (3) litera a), după cuvântul „asociaților” se completează cu textul „/acționarilor, beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar”, iar după cuvântul „asociații” se completează cu textul „/acționar”; alineatul (4): la litera d), textul „mașinii/mașinilor” se substituie cu cuvântul „echipamentelor”; litera h): în prima propoziție, cuvintele „ar confirma că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova” se			al Republicii Moldova” cu cuvintele „confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse”, nu aduce o soluție juridică nouă, din care cauză recomandăm excluderea acestei substituiri. Conform pct. 22 din Instrucțiunile privind ordinea de eliberare a cazierelor judiciare, cazierelor contravenționale și altor certificate de către Serviciul tehnologii informaționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 353/2016 „22. Persoanei, care nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova și persoanei care este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova, dar conform art. 54 din Codul penal (redacția anului 1961) sau, după caz, art. 111 din Codul penal (redacția anului 2002), se consideră fără antecedente penale, li se eliberează cazier judiciar cu următorul text: persoana fizică: „Persoana identificată prin IDNP nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova.” [...] persoana juridică: „Persoana juridică (datele de bază ale persoanei juridice: denumirea, numărul de înregistrare, data înregistrării și codul fiscal sau IDNO) nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova.”	antecedentelor penale nestinse, dar și înscrieri referitoare la intentarea cauzelor penale, fapt care semnifică că în privința persoanei în cauză nu există o hotărâre judecătorească definitivă. Or, având în vedere norma actuală din lege, BNM ar fi obligată să refuze eliberarea licenței sau a copiei autorizate, fapt care ar conduce la ignorarea prezumpției nevinovăției persoanei. Totodată, este de menționat că persoana poate avea antecedente penale nu doar în Republica Moldova (care sunt consemnate în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova), dar și în alte state (care pot avea o altă formă decât cazierul judiciar prevăzut de legislația RM). Pentru BNM este important ca persoana care prezintă cazierul judiciar să nu conțină înscrieri referitoare la antecedente penale nestinse.
	Ministerul Justiției	7	Suplimentar modificărilor propuse în proiect, recomandăm excluderea din art. 47 alin. (1) lit. a), alin. (3) lit. a) și alin. (5) lit. a) a tautologiei juridice „denumirea, forma juridică de organizare”, or, conform art. 182 alin. (2) din Codul civil „(2) Denumirea persoanei juridice trebuie să includă, în limba de stat, forma juridică de organizare.”	<u>Se acceptă</u>

<p>substituie cu cuvintele „confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse”, ultima propoziție se completează cu cuvântul „nestinse”;</p> <p>la litera i), cuvântul „acte” se substituie cu cuvintele „copia actelor”;</p> <p>se completează cu litera l) cu următorul cuprins:</p> <p>„l) copia de pe originalul licenței, cu excepția cazului în care copia autorizată de pe licență se solicită concomitent cu solicitarea licenței.”</p> <p>alineatul (5) litera a), după cuvântul „asociațiilor” se completează cu textul „/acționarilor, beneficiarilor efectivi ai hotelului”;</p> <p>alineatul (6):</p> <p>la litera d), cuvântul „mașini” se substituie cu cuvântul „echipamentului”;</p> <p>litera e):</p> <p>prima propoziție va avea următorul cuprins:</p> <p>„cazurile judiciare eliberate de autoritatea abilitată a Republicii Moldova pe numele beneficiarilor efectivi ai hotelului, administratorului, adjunctului acestuia și al contabilului, responsabili pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a hotelului, care confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse.”;</p> <p>ultima propoziție se completează cu cuvântul „nestinse”;</p> <p>la litera e’), cuvintele „punctului de schimb valutar al” se substituie cu cuvintele „de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a”;</p> <p>la litera f), cuvintele „punctului de schimb valutar al” se substituie cu cuvintele „de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a”;</p> <p>la litera g), cuvântul „acte” se substituie cu cuvintele „copia actelor”, iar cuvântul „actul” se substituie cu cuvintele „copia actului”;</p>				
---	--	--	--	--

alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) Documentele indicate la alin.(1) – (6 ¹) se depun la Banca Națională a Moldovei în modul stabilit de aceasta.”; alineatul (8) se abrogă.					
26. Articolul 52: alineatul (2): în prima propoziție, textul „licența /copia autorizată de pe licența care necesită perfecționare și” se exclude; în ultima propoziție, textul „conform prevederilor art.47 alin.(7)” se substituie cu cuvintele „în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei”; alineatul se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Originalul licenței/copiei autorizate de pe licența care necesită perfecționare se depune la Banca Națională a Moldovei la eliberarea licenței perfecționate/copiei autorizate de pe licența perfecționată.”; alineatul (4) se completează cu următorul text: „, precum și în cazul nerespectării prevederilor art.44 alin.(10)”; alineatele (5) și (6) se abrogă.	8	Ministerul Justiției	La pct. 26 se va revede redacțional completarea art. 52 alin. (2) cu o nouă propoziție, pentru asigurarea clarității normei.	Se acceptă alineatul se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Originalul licenței/copiei autorizate de pe licența care necesită perfecționare se depune la Banca Națională a Moldovei la eliberarea licenței perfecționate /copiei autorizate de pe licența perfecționată.”;	
	9	Ministerul Afacerilor Interne; Centrul de Armonizare a Legislației; Serviciul Vamal; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Consiliul Concurenței; Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	Lipsă de obiect și propuneri.		
Expertizele efectuate de autorități:					

			10	A comunicat despre lipsa propunerilor și obiectivelor pe marginea proiectului.	
28. Articolul 55: ... alineatul (4): ... alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) constatarea Băncii Naționale a Moldovei că operațiunea valutară pentru care se solicită eliberarea autorizației poate avea un impact negativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului.”;	Consiiliul Concurenței Centrul Național Anticorupție	11	11	<p>A informat repetat că anterior proiectul enunțat a fost supus expertizei anticorupție. În rezultat, a fost întocmit Raportul de expertiză anticorupție nr.EL021/7333 din 05.07.2021, fiind formulate obiecții și recomandări pentru înlăturarea riscurilor de corupție și a factorilor care îi generează. Raportul respectiv a fost publicat pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție www.cna.md. Fiind analizate comparativ proiectul propus spre expertizare și cel expertizat, s-a constatat că acesta nu diferă conceptual.</p> <p>De altfel, în raport cu redacția proiectului inițial, în textul proiectului remis repetat spre efectuarea expertizei anticorupție, se constată aceleași riscuri de corupție identificate și analizate în raportul de expertiză anticorupție enunțat supra. În sensul dat, CNA a reiterat caracterul coruptibil al normei expertizate, prin faptul că lipsa reglementării unor criterii clare de refuz la eliberarea autorizației pentru efectuarea operațiunii valutare solicitate, riscă să admită apariția manifestărilor de corupție din partea agenților public responsabili de aplicare, ceea ce este contrar interesului public.</p> <p>Astfel, în temeiul art.28 alin.(8) al Legii integrității nr.82/2017, se constată inaplicabilă efectuarea repetată a expertizei anticorupție asupra redacției proiectului de lege remis spre expertizare repetată.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Lit.g) se expune în următoarea redacție: „g) constatarea de către Banca Națională a Moldovei a existenței unei situații de cerere semnificativă netă de valută străină pe piața valutară internă și că operațiunea valutară pentru care se solicită eliberarea autorizației va duce la agravarea acestei situații, precum și a altor cazuri care pot avea un impact negativ semnificativ asupra asigurării stabilității pieței valutare interne și/sau implementării politicii valutare a statului.”;</p>
SEDINTA IN DISCUȚIUNILE NAȚIONALE					
Art. I. Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: ...	Serviciul Fiscal de Stat	1	1	La art. I, pct.2 din proiectul de Lege, se propune completarea articolului 11 ² cu alineatul (10), care va avea următorul cuprins: „Banca Națională a Moldovei va notifica Serviciul Fiscal de Stat despre deschiderea, modificarea și închiderea conturilor bancare	<p>Nu se acceptă</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat a acceptat argumentele BNM referitoare la faptul că prevederea respectivă este potrivită pentru legislația fiscală și nu pentru Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.</p>

<p>2. Se completează cu articolele 11² și 11³ cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 11². Notificarea actelor Băncii Naționale</p> <p>(1) Banca Națională poate notifica un act:</p> <p>a) prin transmiterea (înmânarea) actului, cu semnarea recipsei de primire;</p> <p>b) prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire;</p> <p>c) prin serviciu de curierat rapid, cu confirmare de primire;</p> <p>d) pe cale electronică;</p> <p>e) prin publicarea actului sau a unui anunț conform alin. (9).</p> <p>(2) Dacă există un reprezentant împuternicit, Banca Națională va notifica acestui reprezentant actul. În acest caz, Banca Națională nu este obligată să notifice actul și persoanei reprezentate de acel reprezentant.</p> <p>(3) În cazul notificării unui act al Băncii Naționale prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin serviciu de curierat rapid, se consideră că notificarea actului Băncii Naționale a fost făcută destinatarului în ziua indicată în confirmarea de primire a scrisorii.</p> <p>(4) În cazul notificării hotărârii Băncii Naționale de constatare a încălcării de acțiuni/participații cu încălcarea legii în entitățile supravegheate de Banca Națională, suplimentar la notificarea efectuată conform alin. (3), despre efectuarea notificării și disponibilitatea actului la sediul Băncii Naționale, se publică un comunicat oficial al Băncii Naționale pe pagina web oficială a Băncii Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(5) În aplicarea alin. (3), se consideră adrese valabile pentru comunicarea actului Băncii Naționale una dintre următoarele adrese:</p>			<p>Ministerul Economiei</p>	<p>2</p>	<p>prin mijloace electronice de comunicare, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat”.</p> <p>La pct.2. - cu referire la art.11² și art.11³. Prevederile expuse în cadrul procedurilor administrative urmează a fi alinate prin prisma principiilor care stau la baza guvernării electronice.</p> <p>Astfel, considerăm oportun ca Banca Națională să stabilească, prin actele sale normative, comunicarea prin mijloace electronice ca o modalitate principală de comunicare și notificare, deoarece aceasta este o procedură mai rapidă și mai eficientă, care permite utilizarea eficientă a resurselor, precum și reducerea costurilor financiare aferente, iar celelalte modalități de notificare descriese, să fie stabilite ca modalități alternative.</p> <p>În acest sens, propunem excluderea cuvântului „poate” din alin. (7) al art. 112 și reformularea textului articolului</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Ministerul Economiei a acceptat argumentele BNM referitoare la faptul că este potrivită menținerea opțiunii pentru destinatarul actului administrativ privind recepționarea actului prin alte mijloace, decât cele electronice, deoarece opțiunea respectivă reprezintă un regim favorabil pentru destinatar, care îi permite destinatarului să-și exercite dreptul de a selecta metoda de comunicare electronică a actului în funcție de posibilitățile și accesul acestuia la mijloacele tehnice de comunicare</p>
--	--	--	------------------------------------	----------	--	---

<p>a) în cazul unei proceduri a Băncii Naționale inițiate la cererea destinatarului unui act al Băncii Naționale, adresa furnizată de destinatar în cererea acestuia;</p> <p>b) în cazul unei entități supravegheate, ultima adresă oficială a sediului furnizată Băncii Naționale de entitatea supravegheată;</p> <p>c) în cazul unei persoane fizice, ultima adresă furnizată Băncii Naționale, iar dacă nicio adresă nu este furnizată Băncii Naționale și persoana fizică este un angajat, membru al organelor de conducere sau acționar/asociat al unei entități supravegheate, adresa oficială a entității supravegheate în conformitate cu lit. (b).</p>	<p>(6) Fiecare persoană care este participant la o procedură a Băncii Naționale transmite acesteia, la cerere, o adresă valabilă.</p>	<p>(7) Banca Națională poate stabili, prin actele sale normative, comunicarea obligatorie prin mijloace electronice în cadrul procedurii administrative. Dacă prin actele normative ale Băncii Naționale este prevăzută comunicarea prin mijloace electronice sau dacă destinatarul actului a indicat că preferă această formă de comunicare în cadrul procedurii administrative, Banca Națională transmite actul său prin mijloace electronice de comunicare. Dacă actul se notifică prin mijloace electronice de comunicare, drept dovadă a transmiterii actului este mesajul salvat în dosarul „Trimise” al contului de poștă electronică sau informarea care confirmă disponibilitatea actului în cadrul sistemelor informatice puse la dispoziție de Banca Națională.</p>	<p>(9) Dacă notificarea actului nu este posibilă prin formele de notificare prevăzute în prezentul articol, actul se consideră notificat dacă este disponibil la</p>		
---	---	--	--	--	--

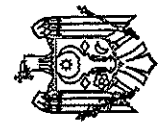
<p>sediu Băncii Naționale. În acest din urmă caz, drept dovadă a notificării actului servește comunicatul oficial al Băncii Naționale privind disponibilitatea acestui act la sediul Băncii Naționale, care se publică pe pagina web oficială a Băncii Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de cel mult 10 zile din data constatării imposibilității notificării actului prin formele de notificare prevăzute de prezentul articol, iar dată a notificării și, după caz, a constatării încălcării, în sensul art.75¹, este considerată data publicării anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>21. Articolul 47: alineatul (1) litera a) și alineatul (3) litera a), după cuvântul „asociaților” se completează cu textul „acționarilor, beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar”, iar după cuvintele „fiecărui asociat” se completează cu textul „acționar”; alineatul (2): la litera e), textul ”mașinii/mașinilor” se substituie cu cuvântul ”echipamentelor”; litera i): prima propoziție, după textul „asociaților/acționarilor,” se completează cu cuvintele „beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar”; cuvintele „ar confirma că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova” se substituie cu cuvintele „confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse”; cuvintele „autentificate de către administratorul casei de schimb valutar” se exclud; ultima propoziție se completează cu cuvântul „nestinse”;</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>3</p>	<p>La pct. 21 modificarea art. 47 alin. (2) lit. i), alin. (4) lit. h) și alin. (6) lit. e) prin substituirea cuvintelor „ar confirma că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova” cu cuvintele „confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse”, nu aduce o soluție juridică nouă, din care cauză recomandăm excluderea acestei substituiri. Conform pct. 22 din Instrucțiunile privind ordinea de eliberare a cazierelor judiciare, cazierelor contravenționale și altor certificate de către Serviciul tehnologii informaționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 353/2016 „22. Persoanei, care nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova și persoanei care este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova, dar conform art. 54 din Codul penal (redacția anului 1961) sau, după caz, art. 111 din Codul penal (redacția anului 2002), se consideră fără antecedente penale, li se eliberează cazier judiciar cu următorul text:</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Cu referire la recomandarea de la pct. 21 din proiectul de lege (prin care se modifică art. 47 alin. (2) lit. i), alin. (4) lit. h) și alin. (6) lit. e)) de a exclude substituirea cuvintelor „ar confirma că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova” cu cuvintele „confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse”, deoarece nu aduce o soluție juridică nouă, a propus excluderea doar a cuvântului „nestinse” invocând în acest sens Hotărârea CEDO din 30.11.2021 X v. Republica Moldova (Cererea nr. 43529/13).</p>
--	--	------------------------------------	----------	--	--

<p>litera i²), după textul „ale asociațiilor/acționarilor” se completează cu textul „și ale beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar”;</p> <p>la litera j), cuvântul „acte” se substituie cu cuvintele „copiile actelor”, iar cuvântul „actul” se substituie cu cuvintele „ copia actului”;</p> <p>alineatul (3) litera a), după cuvântul „asociațiilor” se completează cu textul „/acționarilor, beneficiarilor efectivi ai casei de schimb valutar”, iar după cuvântul „asociaț” se completează cu textul „/acționar”;</p> <p>alineatul (4):</p> <p>la litera d), textul „mașinii/mașinilor” se substituie cu cuvântul „echipamentelor”;</p> <p>litera h):</p> <p>în prima propoziție, cuvintele „ar confirma că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova” se substituie cu cuvintele „confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse”;</p> <p>ultima propoziție se completează cu cuvântul „nestinse”;</p> <p>la litera i), cuvântul „acte” se substituie cu cuvintele „copia actelor”;</p> <p>se completează cu litera l) cu următorul cuprins:</p> <p>„l) copia de pe originalul licenței, cu excepția cazului în care copia autorizată de pe licență se solicită concomitent cu solicitarea licenței.”</p> <p>alineatul (5) litera a), după cuvântul „asociațiilor” se completează cu textul „/acționarilor, beneficiarilor efectivi ai hotelului”;</p> <p>alineatul (6):</p> <p>la litera d), cuvântul „mașinii” se substituie cu cuvântul „echipamentului”;</p> <p>litera e):</p> <p>prima propoziție va avea următorul cuprins:</p>		<p>persoana fizică:</p> <p>„Persoana identificată prin IDNP nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova.”</p> <p>[...]</p> <p>persoana juridică:</p> <p>„Persoana juridică (datele de bază ale persoanei juridice: denumirea, numărul de înregistrare, data înregistrării și codul fiscal sau IDNO) nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova.”</p>	
--	--	---	--

<p>„cazurile judiciare eliberate de autoritatea abilitată a Republicii Moldova pe numele beneficiarilor efectivi ai hotelului, administratorului, adjunctului acestuia și al contabilului, responsabili pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a hotelului, care confirmă lipsa antecedentelor penale nestinse.”;</p> <p>ultima propoziție se completează cu cuvântul „nestinse”;</p> <p>la litera e¹⁾, cuvintele „punctului de schimb valutar al” se substituie cu cuvintele „de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a”;</p> <p>la litera f), cuvintele „punctului de schimb valutar al” se substituie cu cuvintele „de schimb valutar în numerar cu persoane fizice a”;</p> <p>„(7) Documentele indicate la alin.(1) – (6¹⁾ se depun la Banca Națională a Moldovei în modul stabilit de aceasta.”;</p> <p>alineatul (8) se abrogă.</p>				
---	--	--	--	--

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.03.16 08:38:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova